

bb 68. unesco Unnepély az egyetemi színpadon

t ma/tr-ju hk

1967. április 19.

az eötvös Lőránd tudományegyetem apáczai csere jános gyakorlóiskolája - az unesco nemzetközi megértésre nevelési programjában résztvevő magyar iskolák egyike - szerdán az egyetemi színpadon unesco Unnepélyt rendezett névadójának tiszteletére. az Unnepélyen haza és emberség címmel többnyelvű irodalmi műsort mutattak be az unesco fennállásának 20. évfordulója alkalmából és megemlékeztek apáczai csere jánosról, aki századokkal ezelőtt hangoztatta a nyelvtudás, nyelvoktatás jelentőségét. az Unnepélyen zenei műsor egészítette ki, majd tardos ivánné igazgató kiosztotta az idei apáczai csere jános versenyek díjait. /mti/

bb 69. magyar és pakisztáni üzletemberek találkozója

t sz/tr-ju hk

1967. április 19.

a hazánkban tartozkodó 13 tagu pakisztáni kereskedelmi küldöttség tiszteletére - amelyet badius salam, a pakisztáni kormány exportirodájának igazgatója vezet, - sós iván, a magyar kereskedelmi kamara elnökhelyettese szerdán este a városligeti Gundel étteremben fogadást adott. a fogadáson alkalom nyílt arra, hogy a magyar külkereskedelmi vállalatok vezetői találkozzanak és megbeszéléseket folytassanak a pakisztáni üzletemberekkel. a magyar külkereskedelem pakisztánnak ez év januárban kötött ugynevezett keretkompenzációs szerződést, amely már a harmadik ilyen egyezmény. az egy évre szóló szerződés lehetőségeinek kihasználásáról, az export-import fokozásáról tárgyaltak a magyar és a pakisztáni kereskedelem képviselői.

az egyezmény oldalanként 20 millió rupiás forgalmat tesz lehetővé. pakisztánból a magyar vállalatok eddig főként textilnyersanyagokat, jutát, gyapjút és pamutot, valamint ezekből az alapanyagokból félkész és késztermékeket, bőrárut, hálliszteket vásároltak. a magyar szállítások zöme gépipari termék, a transelektro például nagymennyiségű alumínium kábelt exportál pakisztánba. a vállalat egyébként a közelmúltban rendezett kiállítást pakisztán egyik ipari központjában, Lahoré-ban. a pakisztáni üzletemberek budapesti tárgyalásaikon piackutatást is folytatnak, hogy az export-importárúk körét szélesítsék. /mti/

20.30/ju

-46-

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1967. április 20.

bb 1. a szerkesztőségek figyelmébe!

le -lm bs

1967. április 20.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk dobi istván-nak a termelőség-összeállítások 1. országos kongresszusán elhangzó megnyitó beszédét. a beszéd szövege csak jelzésre használható fel.

tisztelt kongresszus!

kedves elvtársak!

kedves vendégeink!

a magyar termelőség-összeállítások immár két évtizedes történelmi jelentőségű útjának döntő állomásához érkezünk. összeült - a magyar szocialista munkáspárt 9. kongresszusának javaslatára - a termelőség-összeállítások első országos kongresszusa.

a küldöttek megbízóinak milliós tábora, a termelőség-összeállítások parasztsága a maga javára és épülő szocialista hazánk hasznára új típusú, korszerű gazdálkodási formát és igazán emberi életmódot választott. a termelőség-összeállítások mozgalom egykori uttoróival, rendíthetetlen veteránjaival és mai élenjáróival együtt a magyar falvakban szinte napról-napra többen látják és vallják: a szövetkezeti gazdálkodás, a szövetkezeti életforma megvalósításáért és fejlesztéséért érdemes dolgozni, fáradni, küzdeni.

termelőség-összeállításaink eddigi fejlődésük során nagy eredményeket értek el. de gyorsabb előrehaladásunkat a termelőség-összeállítások uton több tényező gátolja. még vannak meg nem erősödött, gyenge termelőség-összeállításaink, a termelőség-összeállítások egy részében a gazdálkodási lehetőségeket még nem eléggé használják ki, nem mindenütt érvényesül kellően a szövetkezeti demokrácia, és még korlátozott a szövetkezeti önállósága.

/folyt.köv./

- 1 -

Mla

bb 1. / a szerk. figy. ...1. folyt./-lm

e nehézségek és hibák nem utolsó sorban a gazdaságirányítás korábban kialakult rendszeréből is fakadnak. megszüntetésük nemcsak a termelőszövetkezeti mozgalom érdeke, hanem országos feladat és társadalmi ügy is. ezért kongresszusunknak megkülönböztetett figyelemben kell részesítenie a gazdaságirányítási reformnak a 9. pártkongresszus határozataiban megfogalmazott céljaiból és alapelveiből fakadó termelőszövetkezeti feladatokat.

termelőszövetkezeteink már jórészt kinőttek azokat a kereteket, amelyeket a régi termelőszövetkezeti törvény és az alapszabály-minták megszabtak. ezért új törvényre van szükség, amely törvényesíti a szövetkezeti élet kialakult új formáit és eljárásait, s teret nyit a további fejlődésnek. az új törvény elveinek megvitatása a kongresszusa másik fontos feladata.

a termelőszövetkezeti mozgalom eredményei lehetővé teszik, a szövetkezeti gazdálkodás igényei pedig megkívánják a nagyüzemi földhasználat rendezését. a kongresszusnak meg kell vitatnia a földhasználat és a földtulajdon egységének, a szövetkezeti földtulajdon kialakításának a problémáit is. tanácskozásunk minden bizonnyal tükrözni fogja azt, hogy a termelőszövetkezetekben már nem a földmagántulajdon a biztos megélhetés és a társadalmi helyzet alapja, hanem sokkal inkább a közös nagygazdaságokban végzett és igazságos, szocialista elvek szerint elismert munka.

kongresszusunk a szövetkezeti demokrácia erősítése és a szövetkezeti termelés eredményességének javítása, természeti és gazdálkodási adottságaink minél teljesebb kihasználása céljából dönteni fog a termelőszövetkezetek társadalmi képviselői szerveinek létrehozásáról.

tisztelt kongresszus! kongresszusunk - a termelőszövetkezetek milliós tagságának érdekeitől vezérelve - építse tovább azt a utat, amelyen a termelőszövetkezetek izig-végig a dolgozó parasztság szövetkezeti demokráciára épülő társas, szocialista szervezeteivé és egyszersmind példásan eredményes gazdálkodást folytató korszerű nagyüzemekké fejlődnek.

hassa át és lelkesítse kongresszusunk minden résztvevőjének munkáját az a szilárd meggyőződés, hogy a párt előremutató politikája nyomán kibontakozott termelőszövetkezeti fejlődés fontos forrása és semmivel sem pótolható alkotórésze nemzetünk társadalmi, gazdasági és kulturális felemelkedésének./mti/

- 2 -

mti

bb 2. a szerkesztőségek figyelmébe!

1a -lm bs

1967. április 20.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk fehér lajognak, a termelőszövetkezetek 1. országos kongresszusán elhangzó beszédét. a beszéd szövege csak j e l z é s r e használható fel.

tisztelt kongresszus!

kedves barátaim!

pártunk központi bizottsága és a kormány nevében meleg szeretettel köszöntöm termelőszövetkezeti parasztságunk első országos kongresszusát. szívből üdvözlöm a kongresszus valamennyi résztvevőjét, s rajtuk keresztül szorgalmas falusi népünket: egész szövetkezeti parasztságunkat.

tíz évvel ezelőtt, amikor az ellenforradalmi támadás után ismét talpraálltak szövetkezeteink, még csak a legöntudatosabbak, vagy még azok sem merték gondolni, hogy néhány éven belül eljön az idő, amikor a termelőszövetkezetek felölelik majd hazánk egész parasztságát. soraink között ma itt vannak a veteránok, akik a mozgalom bölcsőjétől kezdve mindvégig kitartottak a szövetkezeti zászló mellett, s itt vannak az újabb csapatok, akik a tömeges szövetkezetszervezés idején csatlakoztak a zászlóhoz.

azt hiszem, valamennyiük nevében bátran kijelenthetjük: érdemes volt!

parasztságunk a párt vezetésével, a munkásosztály, a társadalom segítségével nagy forradalmi tettet hajtott végre: létrehozta a korszerű nagyüzemi gazdálkodás legfőbb alapjait magyarországon. s egyidőben azzal a nagy társadalmi fordulattal, amelynek eredményeként csaknem egymillió parasztcsalád termelőszövetkezetbe egyesült: egészségesen fejlődött a mezőgazdasági termelés, s egészségesen fejlődik azóta is.

pártunk mindig nagy figyelmet és gondoskodást tanúsított a parasztság, a falu jövője iránt. ez a tanácskozás is a 9. kongresszus kezdeményezésére ült össze. a párt úgy értékelte: elérkezett az ideje annak, hogy szocialista uton járó parasztságunk létrehozza új képviselői szerveit. azok, akik parasztságunk megbízásából erre a kongresszusra egybegyültek - új, nagy kezdeményezés cselekvő részesei! ez a kongresszus hivatott arra, hogy lerakja az egységes szocialista osztályá szerveződő magyar parasztság új típusú társadalmi szervezetének alapjait.

/folyt.köv./

- 3 -

mti

bb 2. /a szerk. figy. ...1. folyt./-lm

a magyar történelem is kézzel foghatóan példázza, hogy a parasztság leghűségesebb barátja, érdekeinek legkövetkezetesebb képviselője: a munkásosztály. a marxizmus-leninizmus eszméi és a kommunista párt által vezetett ipari munkásság az egyetlen olyan erő, amely képes a dolgozó osztályok javára fordítani a történelem menetét. munkásosztályunk eleget tett eme történelmi küldetésnek: a felemelkedés, a szocializmus útjára segítette szövetségét, a magyar parasztságot.

a szocialista átalakulás előnyösen változtatta meg az egész falusi életformát. új helyzet alakult ki a falun - összehasonlíthatatlanul kedvezőbb a réginél. nemcsak a jól megművelt földek, az épülő majorok tanuskodnak erről, hanem a parasztemberek gondolkodásmódjának átalakulása is.

hazánkban új értelmet kapott és eredményesebb lett a paraszti munka. a mezőgazdaság szocialista átszervezése óta a lakosság nem kevesebb, hanem több és jobb ételkészítéshez jutott. s nemcsak a belső fogyasztás nagyobb, hanem az export is jóval több mint bármikor korábban, a magángazdálkodás idején.

ezeket az eredményeket jól ismerjük. szép csokrot kötött belőle a beszámoló is. ha mégis visszatérünk rá, nem elbizakodottságból vagy dicsekvésből tesszük, hanem azért, hogy további biztatást adjunk és nyerjünk a munkához. szükség van erre a hétköznapiok nehéz küzdelmeiben!

de a történelmi igazságnak is tartozunk a megállapítással: a szocialista mezőgazdasági nagyüzemek kialakítása egyik legnagyobb horderejű tett volt népünk életében. megvalósításával szocialista építésünk új fejezete kezdődött. eredményei egyaránt szolgálják a munkásosztály és a vele szövetséges parasztság érdekeit!

a mezőgazdaság szocialista átszervezésével új szakasz kezdődött a szocialista államhatalmunk alapját képező munkás-paraszt szövetség fejlődésében is. jelenleg a munkásosztály és a parasztság összefogása már egytipusú osztályok testvéri szövetsége, amelynek célja a szocializmus teljes felépítése. a népgazdaság egységes szocialista rendszere, a két osztály szocialista jellege olyan alap, amely lehetővé teszi, hogy egymáshoz kapcsolódó közös érdekek uralkodjanak a munkásosztály és a szövetséges parasztság együttműködésében.

/folyt.köv./

- 4 -

Mk

bb 2. /a szerk. figy. 2. folyt./-lm

szemben azzal az elavult, itt-ott fellelhető dogmatikus szemlélettel és gyakorlattal, amely szerint a szocializmusban a termelőszövetkezetek valamiféle alacsonyabb rendű szocialista vállalatok lennének, pártunk 9. kongresszusa azt hangsúlyozta, hogy a termelőszövetkezetek hasonlóképpen szocialista gazdaságok, mint az állami vállalatok. igaz, hogy a termelőszövetkezetek kollektív szocialista vállalatok. ez bizonyos sajátosságokkal jár a gazdálkodásban. de a sajátosságok nem moshatják el a két gazdasági forma azonos szocialista jellegét, túlnyomórészt közös szocialista vonásait!

a sajátosságok szem előtt tartása nem jelentheti azt, hogy a termelőszövetkezetek bármilyen vonatkozásban háttérbe szoruljanak. a termelőszövetkezetek azért, mert kollektív szocialista vállalatok, nem kerülhetnek hátrányosabb helyzetbe, sem a gazdálkodást befolyásoló anyagi, pénzügyi, beszerzési, értékesítési feltételek terén, sem az állami vállalatokkal kiépült kapcsolataikban.

pártunk központi bizottsága következetesen munkálkodik ennek az irányvonalnak a megvalósításán. igen fontos, hogy a különböző posztokon dolgozó vezetők is jól megértsék ennek lényegét és maradéktalanul be is tartsák a gyakorlatban.

ennek a politikának a társadalmi alapja a parasztság osztályhelyzetének az átalakulása. a magángazdálkodás viszonyai között rétegekre bomlott parasztság napjainkban egységes, új, szocialista osztállyá kovácsolódik. igaz, hogy az új szocialista parasztság kialakulása hazánkban még csak elkezdődött. ez a folyamat még hosszabb időt vesz igénybe és nem mentes az ellentmondásoktól. de a történelem kereke nem forog visszafelé. a szocializmus végérvényesen győzött a magyar faluban is: parasztságunk a munkásosztály segítségével és vezetésével egyre nagyobb léptekkel halad előre a szocializmus teljes felépítése, az egységes szocialista osztállyá formálódás útján.

parasztságunk saját tapasztalatai alapján felismerte, hogy egyéni boldogulása elválaszthatatlanul egybe kapcsolódik a közös gazdaságok erősödésével. a kongresszust előkészítő közgyűléseken és megyei tanácskozásokon ezrek és ezrek tették hitét a termelőszövetkezetek mellett. kongresszusunk munkája is azt példázza, hogy kialakulóban van hazánkban az új szocialista magyar parasztság.

/folyt.köv./

- 5 -

Mk

bb 2. /a szerk. figy. ...3. folyt./-lm

e forradalmi átalakulás eredményeként szövetkezeti parasztságunk nem eltávolodik a munkásosztálytól, hanem egyre közelebb kerül hozzá. az egységes szocialista paraszti osztály kialakulásával nem növekednek, hanem csökkennek a különbségek társadalmunk két alapvető osztálya között, mind a szocialista öntudat fejlődése, mindpedig a jövedelmi szint, a szociális ellátás és a kultúra tekintetében.

ezek alapján dolgozta ki pártunk 9. kongresszusa a munkás-paraszt szövetség erősítését szolgáló elméleti következtetéseket és gyakorlati tennivalókat. a termelősövetkezetek 1. országos kongresszusának összehívása és a szövetkezeti képviselői szervek kialakításának kezdeményezése is ennek a politikának fontos láncszeme. ezért mondhatjuk, hogy a termelősövetkezetek új országos tanácsának megválasztása és a területi termelősövetkezeti szövetségek életrehozása a munkás-paraszt szövetség erősödésének új állomása lesz hazánkban!

a termelősövetkezeti közgyűlések és megyei tanácskozások komoly utravalóval látták el a kongresszusi küldötteket. valamennyi tanácskozáson hangot adtak annak a törekvésnek, hogy az országos tanács és a területi szövetségek létesítésével nem egy újabb hivatalt szeretnének létrehozni.

pártunk központi bizottsága és kormányunk teljes mértékben egyetért azzal, hogy a területi szövetségeket a szövetkezetek az üzem kivüli gazdasági, koordinációs és szervezési tennivalók kidolgozására, érdekképviselőik hatékonyabb ellátására, továbbá egymás kölcsönös segítése céljából hozzák létre.

az országos tanács feladata, hogy a két kongresszus közötti időben a termelősövetkezetek országos jelentőségű kérdéseit megtárgyalja, azokban állást foglaljon, kezdeményezzen. mind a szövetségeknek, mind az országos tanácsnak elsősorban agrárpolitikánk minél következetesebb és eredményesebb megvalósításán kell fáradoznia. tevékenységük azonban nem merülhet ki ebben. a termelősövetkezeti kongresszus, az országos tanács, a területi szövetségek egyúttal olyan fórumok is, amelyek lehetőséget adnak a szövetkezeti parasztságnak saját helyzete és jövője alakítására. a termelősövetkezetek képviselői szervei akkor töltik be feladatukat, ha úgy lesznek következetes megvalósítói agrárpolitikánknak, hogy egyúttal részt vesznek annak formálásában, továbbfejlesztésében is!

/folyt.köv./

- 6 -

Wka

bb 2. /a szerk. figy. ...4. folyt./-lm

kedves elvtársak!

pártunk központi bizottsága és a kormány az utóbbi időben igen fontos intézkedéseket fogantatott a szövetkezeti gazdálkodás feltételeinek megjavítására. mint a beszámoló is sorra vette: egyszerűbb és jobb lett a tervezés, 9 százalékkal emelkedett a felvásárlási árak szintje, törölték a hitel tartozások igen jelentős részét. az önálló vállalati gazdálkodás pénzügyi megalapozásának elkezdésével egyidőben jelentős lépések történtek szövetkezeti parasztságunk életkörülményeinek a javítására is.

mindehhez az utóbbi napokban még egy kedvező körülmény párosult. a magyar népköztársaság elnöki tanácsa egy héttel ezelőtt határozatot hozott a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium létrehozására, a földművelésügyi minisztérium, az élelmiszerügyi minisztérium, az országos erdészeti főigazgatóság és az állami földmérési és térképészeti hivatal egyesítésével.

az utóbbi években - s a most lezajlott megyei küldöttgyűléseken több helyen már a termelősövetkezeti vezetők is - egyre gyakrabban felvetették, hogy felső szinten egy kézbe kellene összefogni a mezőgazdasági és az élelmiszeripari termelést. a gyakorlatban tapasztalták az irányítás tárcák közötti megosztásának, az ezzel törvényszerűen együtt járó bürokratikus huzavonának és párhuzamosságoknak a hátrányát. a különböző főhatóságok eltérő érdeke, sokban más nézőpontja lassította az ügyek érdemi intézését, nem érvényesülhetett megfelelően a központi állami érdek. nem teremtődtek meg sok esetben az üzemi és népgazdasági érdekek kellő összehangolásának feltételei.

a földművelésügyi minisztérium eddigi, nagy mértékben elavult szervezetével és hatáskörével nem tölthette be az élelmiszertermelés gazdaságpolitikai központjának szerepét, mert a hatáskörök jelentős része más főhatóságok kezébe összpontosult. hasonló okok miatt az élelmiszerügyi minisztérium sem vállalkozhatott erre. emiatt a mezőgazdaság és élelmiszeripar egységes fejlesztése gyakran csorbát szenvedett. a feldolgozó ipar fejlődése elszakadt a nyersanyagtermelés lehetőségeitől. a túlzottan koncentrált és nagyméretű feldolgozó egységek üzemeltetése sok szállítóeszköz lekötésével és nagy szállítási költséggel párosult. a megtermelt nyerstermékek egy része vagy a földeken vagy szállítás közben, illetve a feldolgozó helyeken tönkrement, illetve kárba veszett. ez a helyzet a mezőgazdaságban és élelmiszeriparban dolgozókat indokolatlanul szembeállította egymással, s ez nehezítette az ügyintézését és nemegyszer újabb anyagi károsodáshoz vezetett.

/folyt.köv./

- 7 -

Wka

bb 2. /a szerk. figy. ...5. folyt./-lm

az élet, a célszerűség követelte tehát, hogy változtassunk az eddigi gyakorlaton. az új egységes minisztérium létrehívásának a célja: az állami irányítás hatékonyságának növelése a mezőgazdaság, a felvásárlás, az élelmiszeripar, az erdőgazdálkodás és a földigazgatás területén. szükség van e területek szorosabb koordinációjára; ezeknek az egymással összefüggő, egymásra ható területeknek a szorosabb összekapcsolására, hogy a központi állami érdekeket magasabb szinten érvényesíthessük.

a mezőgazdasági és élelmiszertermelésben a nyersanyag előállítás és feldolgozása közötti területi, valamint technológiai okok miatt - szerves összefüggés és kölcsönhatás van, sőt ez az összefüggés és kölcsönhatás sokkal szorosabb, mint a népgazdaság más ágaiban. a mezőgazdaság végterméke az élelmiszer. ez egyre kisebb mértékben nyers formában és egyre nagyobb mennyiségben feldolgozva kerül a fogyasztóhoz. a nyerstermelés növelése és a feldolgozás ezzel összehangolt fejlesztése akkor a legkedvezőbb, ha mindkettő egy gazda, egy irányító szerv kezében összpontosul. indokolt tehát egy olyan állami irányító központ létrehozása, amely biztosítani tudja a mezőgazdasági és az élelmiszeripari termelés komplex fejlesztését: azt, hogy a termeléssel szemben támasztott igények törésmentesen közvetítődjenek a fogyasztótól az üzemekig.

az eszközök, az anyagi alapok és a munkaerő gazdaságos felhasználása, a kapacitások ésszerű elosztása is azt követeli, hogy egy helyen fogjuk össze a mezőgazdasági, élelmiszeripari termelés, az erdőgazdálkodás és földigazgatás összefüggő láncolatát.

az új egységes minisztérium működésének számos előnye várható. meggyőződésünk, hogy e területek beruházásait összehangoltabban lehet majd fejleszteni, ésszerűbb lesz az eszközök felhasználása, nő a közös hasznosítású beruházások aránya, s az eddiginél eredményesebben lehet harcolni a partikuláris érdekek ellen.

azt várjuk az új minisztériumtól, hogy működési területein javul a gazdaságosság - népgazdasági értelemben. az irányítás eddigi széttagoaltsága mellett - mint az előbb említettem - nagyon nehéz volt, szinte nem egy esetben kerekszülvihetetlen a sokszor egyoldalú üzemi és tárcaérdekkel szemben a központi állami érdekek kellő idejű tisztázása és érvényesítése.

/folyt. köv./

- 8 -

PKK

bb 2. /a szerk. figy. ... 6. folyt./-lm

mivel e területeken - főleg a mezőgazdaság és élelmiszeripar, a felvásárlás, de az erdőgazdaság területén is - a gazdasági folyamatok szorosan egymáshoz kapcsolódnak; a gazdasági hatékonyságot is valójában csak együttesen lehet és kell vizsgálni. a termelőszövetkezeti területi szövetségek megalakulása és érdekképviseleti tevékenységük várható kiterjesztése is megkívánja, hogy az állami érdekek mindenkor kellőképpen tisztázottak, egységbe foglalhatók és érvényesíthetők legyenek.

mindaz, amit az egységes mezőgazdasági- és élelmiszerügyi minisztérium létrehívásának indokaival és a működés iránti igényekkel kapcsolatban az előbb emlegettem, teljesen összhangban áll a gazdaságirányítás-reformjának megvalósításával - szerves része annak, a reform nemcsak a vállalati gazdálkodás, hanem a központi irányító szervek munkájának a tökéletesítését, tehát a központi irányítás erősítését is szolgálja.

azzal, hogy a döntési jogkörök számottevő része a gazdaságokhoz, a vállalatokhoz kerül, lehetővé válik, hogy a központi szervek a legfontosabb feladatokra, a fejlődés irányának és arányainak a meghatározására összpontosítsák a figyelmüket. a gazdasági reform megvalósításával tehát a központi irányítás lényegét tekintve nem gyengül, hanem erősödik. a változtatások kifejezetten azt a célt szolgálják, hogy számottevően növeljük a központi szervek munkájának hatékonyságát, s ezzel meggyorsítsuk a fejlődést.

ugyanakkor azt is várjuk az új minisztérium működésétől, hogy gyorsítsa meg az ügyintézését, csökkentse a bürokráciát s ezzel összefüggésben csökkentse a túlságosan felduzzadt állami apparátust is.

tisztelt kongresszus!

a termelést meghatározó gazdasági feltételek változtatásával, a mezőgazdasági irányítás szervezeti átalakításával kedvezőbb körülmények teremthetnek szövetkezetünk megszilárdításához, ennek révén a több és olcsóbb mezőgazdasági termeléshez.

a reform persze nem egy csapásra, hanem több év alatt, fokozatosan fejti ki hatását - s erre fel kell készülnünk. a megtett és folyamatban levő ár- és pénzügyi intézkedéseknek szintén van néhány fontos sajátosságuk, amelyekkel valamennyiünknek tisztában kell lennünk.

/folyt. köv./

- 9 -

PKK

bb 2. /a szerk. figy. ...7. folyt./-lm

a legfontosabb, hogy ezek az intézkedések főleg az önálló gazdálkodás pénzügyi megalapozását szolgálják és azt, hogy a harmadik ötéves tervben a tervezett mértékben nőjön a szövetkezeti parasztság reáljövedelme. a gazdálkodás pénzügyi rendbetétele a szövetkezetek többségében új helyzetet fog eredményezni, mert megnyílik a saját erőből történő fejlesztés lehetősége. ezenkívül valamennyi szövetkezetben lesz amortizációs alap, hasonlóképpen lehetővé válik a garantált munkadíjalap létesítése is.

Lényeges az is, hogy a szövetkezetek egy kisebb részében - a mostoha körülmények között gazdálkodókban - még nem válik lehetővé, hogy termelésüket saját erőből bővítsék. ezt csak a tervezettnél lényegesen nagyobb felvásárlási áremeléssel lehetne elérni. ez viszont nagyarányú fogyasztói áremelkedést vonna magával, amely kedvezőtlenül érintené a bérből és fizetésből élők érdekeit, gyengítené a munkás-paraszt szövetséget, ezért nem járható út számunkra. inkább vállaljuk: annak érdekében, hogy a mezőgazdasági termelés a mostoha természeti körülmények között is folytatódjék, továbbra is fenntartjuk az üzemek bevételének kiegészítését szolgáló állami támogatást.

a felszólalások is azt mutatják: szövetkezeti parasztságunk igen kedvezően fogadta a központi intézkedéseket; a mezőgazdasági munka társadalmi elismerését, növekvő megbecsülését látja bennük. tudatában van annak, hogy az életszínvonal emelése első sorban a paraszti szorgalom növekedésétől függ. a gazdálkodás feltételeinek javítása, a nagyobb önállóság egyben azt is jelenti, hogy növekszik a termelőség szövetkezeti vezetők és tagok felelőssége a gazdálkodásban, az ország jobb élelmiszerellátásában!

hogyan éljenek a nagyobb önállósággal termelőség szövetkezeteink?

a legfontosabb, hogy állandóan tájékozódjanak az igények felől, jól ismerjék saját adottságaikat, s mindazokat az ár-, hitel-, beruházási, értékesítési feltételeket, amelyek között gazdálkodnak. a gazdasági reform megvalósításával bekövetkező új helyzetben megnövekszik a gyors tájékozódás szerepe. korábban is azok a szövetkezeti vezetők boldogultak jobban, akik saját házuk táján kívül szélesebb körben is tájékozódtak. most, hogy megszűnik vagy már meg is szűnt a központból, illetve járársokból lebontott tervajánlások rendszere: a szövetkezeti kollektíváknek elsőrendű érdekük fűződik ahhoz, hogy vezetők gyorsan és széles körben tájékozódjanak, ismerjék és helyesen mérjék fel a termelést érintő gazdasági feltételek változását. az új termelőség szövetkezeti tanács és az új egységes minisztérium minden bizonnyal segíteni fog ebben.

/folyt.köv./

bb 2. /a szerk. figy. ...8. folyt./-lm

érdemes röviden kitérni a tervezőmunkára is. reális üzemtervekre elengedhetetlenül szükség lesz szövetkezeteinkben a jövőben is. az éves üzemterv az operatív gazdálkodás legfontosabb alapokmánya marad továbbra is. sőt, az üzemi tervezés szerepe jelentősen növekedni fog.

az eredményes gazdálkodásnak azonban elengedhetetlen feltétele az előrelátás. a gazdálkodás zavartalan vitele, a termelés ésszerű szervezése azt követeli, hogy a vezetők ne márról holnapra gazdálkodjanak, hanem néhány évvel előre pontosabban is felmérjék a várható helyzetet, hosszabb időre is előre lássák a fejlődés fő irányát. a mezőgazdaságban különösen szükség van többéves középtávú üzemfejlesztési tervekre, hiszen számos termék termelésének a növelése többéves felkészülést igényel. belterjes és jövedelmező gazdálkodást csakis jól átgondolt többéves fejlesztési koncepció kidolgozásával lehet megalapozni!

a központi intézkedések lehetővé tették, hogy az idén a termelőség szövetkezetek már valamennyi állóeszközük után leírják az amortizációt. ezzel azonban gazdálkodni is kell tudni. a gazdálkodás egyik alapvető követelménye, hogy az állóeszközök - gépek, épületek stb. - elhasználódása lassabb ütemű legyen, mint az amortizációképzés. ilyen esetben ugyanis az amortizáció a pótláson kívül kisebb felhalmozásra is fedezetet nyújt. termelőség szövetkezeteink egy része a legfontosabb állóeszközök használatánál már az idén anyagilag is érdekeltté tette ebben a dolgozókat. helyes, ha minél többen követik példájukat.

az amortizáció felhasználásának másik fontos követelménye, hogy az ne pusztán változatlan szintű pótlást eredményezzen. minden gazdaságban arra törekedjenek, hogy a pótlás során kisebb-nagyobb korszerűsítést eredményező cserére kerüljön sor. ezt nevezik a közzgazdák dinamikus szinttartásának. a dinamikus szinttartás nemcsak az amortizáció felhasználására, hanem az egész pótlási alappal való gazdálkodásra is érvényes.

a termelés egyszerű megisméltése nem lehet a gazdálkodás társadalmi célja. a lakosságot csakis a mezőgazdasági termelés bővítése útján lehet több és jobb élelmiszerrel ellátni, s a mezőgazdaságban foglalkoztatottaknak is több munkaalkalmat és jövedelmet nyújtani. vagyis a termelést rendszeresen növelni, bővíteni kell. termelőség szövetkezeteink többsége a gazdasági reform megvalósításával képes is lesz erre.

/folyt.köv./

bb 2. / a szerk. figy. ...9. folyt.//Lm

a szövetkezetekben a gazdasági vezetők legfontosabb tennivalója annak mérlegelése, milyen ágazatok fejlesztésével lehet a legnagyobb bruttó jövedelmet elérni. a termelőszövetkezetek alapvető anyagi érdekei azt diktálják, hogy azoknak a termékeknek a fejlesztését helyezik előtérbe, amelyek erre lehetőséget adnak. mindez rendszerint a termelési szerkezet olyan irányu átalakítását eredményezi, amelyre a területegységenként a nagyobb termelési értéket adó kultúrák és termékek termelésének a térhódítása a jellemző. a gazdasági reform az ilyen irányu szerkezeti változást segíti. ezt mozdítják elő az önálló értékesítéssel és a gazdasági tevékenység bővítésével kapcsolatosan tervbe vett intézkedések is, amelyekre rövidesen megfelelő jogszabály születik.

mindehhez természetesen a szövetkezeti tagok odaadó, fegyelmzett, szakszerű munkája is nélkülözhetetlen. szövetkezeti parasztságunk szorgalma egyik fő forrása a termelés és a termelékenység növelésének, a költségek csökkentésének!

tisztelt kongresszus!

az idén kedvező tavasz köszöntött ránk. a földeken már javában folyik a munka. szövetkezeti parasztságunk az eddigénél is nagyobb szorgalommal s odaadással dolgozik.

meg vagyok róla győződve, hogy ez a kongresszus újabb lendületet és alkotókedvet szabadít fel szövetkezeti parasztságunkban. helyeslem a kongresszus beszámolójában és határozati javaslatában foglalt irányelveket, a beterjesztett működési szabályzatokat. megvalósításuk bizonyára nagy lépéssel viszi majd előbbre egész szövetkezeti mozgalmunk és mezőgazdaságunk fejlődését.

kivánok eredményes, jó munkát kongresszusunk minden tagjának, szövetkezeti parasztságunknak és szövetkezeti vezetőinknek! /mti/

-.-

-12-

bb. 3. a szerkesztőségek figyelmébe!

kz/hné/e ie bs

1967. április 20.

az alábbiakban a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk dr. dimény Imre mezőgazdasági- és élelmiszerügyi miniszternek a termelőszövetkezetek első országos kongresszusán elhangzó beszédét. a beszéd csak jelzésre használható fel:

x x x

a kongresszus - egymillió szövetkezeti parasztságuk demokratikusan megválasztott küldötteinek tanácskozása - az első olyan alkalom, amikor a nagyüzemi társaságzalkodás útján biztosan haladó magyar parasztság intézményes formában, kongresszusi keretek között - hallatja szavát -, mondotta bevezetésül dr. dimény Imre. ez alkalomból nemcsak önmagának ad számot a termelőszövetkezetek eddigi eredményeiről, helyéről, szerepéről a társadalomban s a gazdasági életben, hanem egész társadalmunk tájékoztatására is szól felelősségteljes számvetése. a kongresszusnak lehetősége van arra is, hogy ha szükségesnek tartja, ajánlást tegyen a törvényhozás szerveinek a szövetkezeti mozgalmat érintő új törvények megalkotására, illetve régiak visszavonására, vagy megváltoztatására. történelmünk folyamán soha nem volt még példa arra, hogy a magyar parasztság ilyen közvetlen módon bekapcsolódjék fontos törvények előkészítésébe.

a továbbiakban a miniszter azokat a körülményeket elemezte, amelyek egyrészt lehetővé, másrészt pedig kifejezetten szükségessé tették a kongresszus összehívását. az utóbbival kapcsolatban hangsúlyozottan mutatott rá: a kongresszus nagy szerepet tölthet be abban, hogy a termelőszövetkezetek gondosan, jól felkészüljenek a gazdaságirányítás új mechanizmusának bevezetésével kialakuló új helyzetre.

- most, amikor a kongresszus megkezdte munkáját, mindannyiunk, az egész magyar parasztság nevében köszönetet mondunk pártunknak, munkásosztályunknak azért, hogy a szövetkezetek megalakításában bátorított és támogatott bennünket. a tisztelet és a megbecsülés hangján emlékezünk a mozgalom úttörőire és mindazokra, akiknek neve, munkája, ha más módon is, de egybefonódott a termelőszövetkezetekkel. köszönet mindazoknak, akik elősegítették, hogy a magyar szövetkezeti mozgalom erős és szilárd, tuljutott a kezdeti nehézségeken, kiállt több nehéz megpróbáltatást, s ma már olyan mozgalom, olyan gazdasági, társadalmi és politikai erő, amelyre teljes biztonsággal lehet számítani szocialista építésünk további feladataiban, népünk jólétének fokozásában. /folyt.köv./

- 13 -

bb. 3. /a szerk. figy... 1. folyt./e

- a mi nemzedékünk paraszti lakosságának és szocialista országvezetésünknek az volt a nagy történelmi feladata a mezőgazdaságban, hogy kivezető utat találjon a magyar falu, s általában a magyar mezőgazdaság viszonylagos elmaradottságából. pártunk és munkásosztályunk tanácsára és ösztönzésére a parasztság a kisparaszti gazdaságok szocialista nagyüzemekké átszervezését választotta megoldásként. mindnyájan tudjuk, hogy ez a választás nem volt könnyű, nem ment viták, összeütközések nélkül. parasztságunkban, de mondjuk meg őszintén, másokban is, volt aggodalom a szövetkezetekkel szemben: meg kellett küzdeni a régi, a megszokott gazdálkodási rendszer és életforma visszafogó erejével is, mindeme nehézségek fölött győzött azonban a józan megfontolás: 1961-re a magyar parasztság - a munkásosztály aktív segítségével - uralkodóvá tette hazánkban a szocialista mezőgazdasági nagyüzemek fő formáját, a termelőszövetkezeteket.

- a mezőgazdaság szocialista átszervezése óta eltelt évek tapasztalatai meggyőzően bizonyítják, hogy meggyorsult és egyenletesebbé vált a termelés. búzából az átszervezést megelőző 1951-1960 közötti évek holdankénti 8,5 mázsás átlagtermésével szemben 1961-1965 között országos átlagban 10,7 mázsára emelkedtek a hozamok. ez azt jelenti, hogy a felszabadulás előttinél mintegy 45 százalékkal kisebb területen termeljük meg megnövekedett lakosságunk kenyérgabona-szükségletét. legfontosabb takarmánynövényünkben - a kukoricából - az 1951-1960-as évek 12,6 mázsás országos átlagával szemben 1961-1965 között 15 mázsás holdankénti átlagtermést értünk el. az elmúlt esztendőben a kukorica átlagtermése meghaladta a 18 mázsát. számottevően emelkedett a cukorrépa átlagtermése, s jelentősen növekedett más növényeink terméshozama is. a termelőszövetkezetek 100 hold közös és háztáji területre számítva kereken 10 százalékkal több húst, 60 százalékkal több zöldséget termelnek, mint 1961-ben.

- mindez természetesen még nem jelenti azt, hogy már elértük azt, amire a nagyüzemi társasgazdálkodás lehetőséget ad. a fejlődésnek még csak a kezdetén tartunk. vannak mulasztások és elmaradások gazdálkodásunkban. az előző évek fejlődése azonban biztos alapot ad a termelés színvonalának további emeléséhez. különösen biztató e tekintetben, hogy pártunk agrárpolitikája s a megfelelő kormányzati intézkedések nyomán korszerűbbek lettek a mezőgazdaság termelőeszközei.

/folyt.köv./

bb 3. /a szerk. figy.... 2. folyt./- szb

a miniszter utalt a szövetkezetek gépparkjának bővülésére, a nagyüzemi építkezésekre, az öntözéses gazdálkodás kiterjesztésére, a nagyarányú szőlő- és gyümölcsfelépítésekre, a növekvő műtrágya-felhasználásra; majd így folytatta:

- a gazdasági eredményekkel párhuzamosan sokat javult a parasztság sora. nemcsak azoké, akik régen a legelestebbek közé tartoztak, hanem azoké is, akik jól gazdálkodó, középparasztok voltak. az évről-évre növekvő részesezés, a megélhetés biztonsága, a múlt évben hozott szociális intézkedések, a január 1-vel életbelépett új szövetkezeti nyugdíjtörvény megerősítette a bizalmat, a nagyüzemi társasgazdálkodásba vetett hitet azokban is, akik az átszervezés idején és az azt követő években még idegenkedtek az új paraszti életformától. ez jut kifejezésre abban, hogy megerősödött a munkafegyelem. a szövetkezeti gazdák ma már nemcsak munkahelyüknek tekintik a szövetkezetet, hanem olyan gazdaságnak és társadalmi közösségnek, melynek erősödésétől legközvetlenebbül függ maguk és családjuk boldogulása. erre a közvetlen összefüggésre jellemző, hogy a közös gazdaságokban végzett munkáért a földjáraadékkal együtt az 1961. évi 7,7 milliárd forint helyett 1966-ban már több mint 13 milliárd forintot fizettek ki. a termelőszövetkezetek iránti bizalom növekedéséről tanuskodik az is, hogy az utóbbi három hónapban kereken 20 000 új tagot vettek fel a közös gazdaságok.

- amikor pártunk és munkásosztályunk a termelőszövetkezeti utat javasolta a dolgozó parasztságnak, akkor természetesen nem kizárólagosan a paraszti emberek, hanem az egész nép érdekelt tartotta szem előtt. a szövetkezet nem cél, hanem eszköz arra, hogy többet termeljen a mezőgazdaság és ennek következtében növekedhessen mindnyájunk életszínvonala. amikor tehát mérlegre tesszük eddigi eredményeinket, akkor nem elég csak azt vizsgálnunk, mennyivel élnek jobban a szövetkezeti tagok, családok. vizsgálnunk kell azt is, vajon érezteti-e előnyös hatását a szövetkezeti gazdálkodás az egész népgazdaság, illetve az ország egészének ellátása szempontjából. teljesen jogos az az igény, hogy ebben a vonatkozásban is valóra váljanak társadalmunk reményei. az ipari munkások, a városi lakosság életszínvonalának alakulásában is kifejezésre kell jutnia a nagyüzemi társasgazdálkodás kedvező hatásának. e kérdést vizsgálva mindennekelőtt arra kell rámutatni, hogy a kongresszust megelőző szövetkezeti közgyűlések és megyei tanácskozások tapasztalatai szerint a szövetkezetek tagjai és vezetői is felteszik ezeket a kérdéseket és ennek megfelelően értékelik saját munkájukat. /folyt.köv./

bb 3. /a szerk. figy...3. folyt./- szb

a kérdéssel feltevés, s a rá adott válaszok egyértelműen arra utalnak, hogy a szövetkezeti parasztság munkásosztályunknak immár olyan öntudatban megerősödött, hűséges és mind egységesebbé váló szövetségese, amelyre mindenkor bizton számíthat.

- a termelőszövetkezetek ártermelése az utóbbi hat évben több mint 40 százalékkal növekedett. ez tette lehetővé, hogy bár egyes cikkekből időnként ellátási zavaraink is voltak, számottevően tovább növekedjék hazánkban az egy főre jutó élelmiszerfogyasztás. lényegében kielégítette a mezőgazdaság a konzerv-, a hús- és a tejipar nagymértékben megnövekedett nyersanyag-igényét. javította a gyapjúipar, a rostipar hazai nyersanyagellátását. a fejlődésre jellemző, hogy az 1958. évihez mérten több mint kétszeresére növelhettük élelmiszer-exportunkat. a mezőgazdaság - mint a népgazdaság fontos devizatermelő ágazata - pótolhatatlan és fontos szerepet játszott és játszik egész népgazdaságunk helyzetének alakulásában.

a miniszter a következőkben áttekintést adott a kongresszust megelőző közgyűlések és megyei tanácskozások tapasztalatairól. ezeken a tanácskozásokon, mint hangsúlyozta, általában nagyra értékelték a gazdaságirányítás reformjának előkészítéseként hozott intézkedéseket: a termelőszövetkezetek számára biztosított nagyobb önállóságot, a mezőgazdasági árszínvonal elmaradottságának felszámolására irányuló lépéseket, a tevékenységi kör kiszélesítésének új lehetőségeit és egyebeket. rámutattak viszont a tanácskozásokon arra is, hogy bizonyos körülmények ma már gátolják a szövetkezetek fejlődését.

- mindenütt kifejezésre juttatták többek között azt, hogy szövetkezeti parasztságunknak új termelőszövetkezeti törvényre van szüksége. az 1959. évi 7. számú törvényerejű rendelet ugyanis - főképpen a gazdaságirányítás reformja szellemében tett és teendő intézkedések következtében - nem felel meg a megváltozott körülményeknek.

- újra kell szabályoznunk a tagsági viszonyra vonatkozó előírásokat. nincs szükség arra, hogy tagként tartsanak nyilván a szövetkezetek olyan személyeket is, akik valaha beléptek ugyan a szövetkezetbe, de rendszeres munkát nem végeznek ott, és sokan közülük csak a tagsági viszony előnyeire tartanak számot. /folyt.köv./

bb 3. /a szerk. figy...4. folyt./- szb

helyesnek tartják a szövetkezeti gazdák, hogy az ilyen személyeket törölni lehessen a tagság névsorából. lényegében hasonló okok miatt javasolták a pártoló tagság intézményének megszüntetését is. a volt pártoló tagoknak, akiktől különösen az első időkben sok segítséget kaptak a szövetkezeti gazdaságok, természetesen meg kell adni azt a lehetőséget, hogy ha úgy kívánják, a közgyűlés hozzájárulásával rendszeres tagjai lehessenek a szövetkezetnek.

- mindenütt szinte egyhanguan foglaltak állást amellyel is, hogy határozottabban kell megfogalmazni a szövetkezeti tagok jogait és kötelelességeit. a szövetkezetek tagjai a szövetkezet tulajdonosai, tehát tulajdonosi jogok illetik meg őket. a tagság rendelkezhet a szövetkezet vagyonával, ki kell kérni a véleményét a szövetkezetet érintő minden lényeges kérdésről. magától értetődik azonban, hogy a jogokra csak az tarthat igényt, és csak olyan mértékben, aki és amilyen mértékben teljesíti kötelelességeit. ezek a kötelelességek elsősorban is a rendszeres munkavégzésre vonatkoznak, illetve arra, hogy minden tag erejéhez mérten vegyen részt a közös munkában és lelkiismeretesen lássa el a feladatát. de ugyanígy kiterjednek a kötelezettségek a közös vagyon védelmére, s általában a szövetkezet tevékenysége iránti felelősségre is. a jogoknak és a kötelezettségeknek ez az egysége nem mindig és nem minden szövetkezetben valósult meg. különösen a kezdeti években elég sok példa volt arra, hogy a szövetkezeti tagok egy része ismerte és hangoztatta is a jogait, de megfeledezett a kötelelességeiről.

- a kongresszust előkészítő tanácskozásokon sok szó esett arról, hogy rendezni kell a termelőszövetkezeti alkalmazottak helyzetét. ez az igény abból fakad, hogy korábban feszültség támadt a szövetkezeti tagok és alkalmazottak között. a feszültség oka az, hogy az alkalmazottak általában kedvezőbb munkadíjazási feltételeket, szociális és nyugellátást élveztek, mint a szövetkezet tulajdonosai, a tagok. azok a változások, amelyek a közelmúltban a szövetkezeti nyugellátásban és szociális ellátásban a tagok javára bekövetkeztek, jelentékenyen hozzájárultak ennek a feszültségnek a feloldásához. lehetővé válik, hogy - az alkalmazottak szerzett jogainak sérelme nélkül - fokozatosan megszűnjön a tagok és az alkalmazottak helyzetében kialakult feszültség, mégpedig azon az alapon, hogy a személyes anyagi érdekeltiség növelése révén az alkalmazottak is az eddiginél nagyobb sorsközösséget vállalnak a tagsággal a termelőszövetkezet jövőjéért.

/folyt.köv./

bb 3. /a szerk. figy... 5. folyt./- szb

- általános kívánság, hogy az új helyzetnek megfelelően kell meghatározni a termelőszövetkezeti vezetés szabályait és rendszerét is. Kívánatos, hogy növekedjék a közgyűlések szerepe az alapvető döntések meghozatalában, s a közgyűlés szerepének egyértelmű tisztázása alapján mód nyíljon a vezetőség feladat- és hatáskörének megfelelő rendezésére is. A közgyűlés és a vezetőség jogainak és kötelességeinek új béli szabályozását tehát az élet sürgeti. Ezt úgy kell megoldanunk, hogy alapot adjon a vezető-testületek munkájának továbbfejlesztésére, a tagság jogainak fokozottabb érvényesülésére, még pedig azzal a céllal, hogy kedvezőbb lehetőség teremtsék a szövetkezetek eredményesebb működéséhez, a vállalat-szerű gazdálkodás kibontakozásához.

- általánosnak tekinthető szövetkezeteinkben az az igény is, hogy új szabályok életbeléptetésével hatékonyabban szervezzünk érvényt a háztáji gazdaságokkal kapcsolatos politikáknak. A javaslatok abból indulnak ki, s ez feltétlenül helyes, hogy a jövőben is szükségünk van a háztáji gazdaságokra. nélkülük sem a zavaratlan helyi élelmiszer-ellátást, sem az ártermelés kívánatos szintjét, sem tervezett exportunkat nem tudnánk biztosítani. Ezenkívül a szövetkezeti családok jobb foglalkoztatására és a rendelkezésükre álló termelőeszközök hasznosítására is csak így nyílik lehetőség. ezzel összhangban javasoljuk, hogy az eddigiektől eltérően minden olyan szövetkezeti tag, aki teljesíti a közgyűlés által előírt munkakötelezettséget, jogosult legyen legalább 800, legfeljebb pedig 1600 négyzetméter háztáji földre. Igazságosnak tartjuk, hogy azok a szövetkezeti tagként dolgozó asszonyok, akik becsülettel elvégzik a rájuk háruló feladatokat a közös gazdaságban, - ha a férjük máshol dolgozik is - ugyanakkora háztáji földet kapjanak, mint a többi szövetkezeti tag. azokkal az aggodalmakkal kapcsolatban, amelyek szerint ennek bevezetése után tartani lehet attól, hogy túlságosan megnövekszik a háztájként használt földterület, az előadó rámutatott: hazánkban jelenleg - országos átlagban - objektív akadályai vannak annak, hogy családonként a jelenlegi 1,1 főnél sokkal több tagja legyen a szövetkezeteknek. ez önmagában megfelelően szabályozza a háztáji területek nagyságát.

- az eddigi tanácskozások egyértelműen állást foglaltak amellett, hogy a háztáji föld juttatását - sokkal inkább, mint eddig - a közösben végzett munkától kell függővé tenni. ezért törvényben javasolják kimondani, hogy - a nyugdíjasok, a járadékosok és a tartósan munkaképtelenek kivételével - csak azokat illessen meg háztáji föld, akik eleget tesznek a közgyűlés, illetve a vezetőség által meghatározott munkakötelezettségüknek. /folyt.köv./

- 18 -

bb 3. /a szerk. figy... 6. folyt./- szb

hasonlóképpen rendezésre vár a termelőszövetkezeti alkalmazottak illetményföld-jogosultsága is. indokoltnak látszik, hogy törvény mondja ki: a termelőszövetkezeti alkalmazottak illetményföldje kevesebb legyen, mint a tagok háztáji földje. a háztáji állattállomány nagyságát illetően javasoljuk, hogy ezt továbbra is az 1959. évi 7. számú törvényerejű rendelet keretei között állapítsák meg.

- a közös és a háztáji gazdaságok sokrétű kapcsolatát a tagok és a népgazdaság érdekeinek megfelelően továbbra is szerves egységként kell kezelnünk. természetesen soha sem szabad szem elől tévesztenünk a közös gazdaság elsődlegességét és egyre növekvő szerepét. a szövetkezeti vezetők viseljék az eddiginél is jobban szívükön a háztáji gazdaságok sorsát, teremtsék meg a háztáji lehetőségek minél teljesebb kihasználásának feltételeit. mindent el kell követnünk az egész társadalom, a szövetkezetek és az egyének érdekeinek jó egybehangoltságáért. ez hosszú időre szóló termelés-szervezési alapelv. a háztáji gazdaságoknak a mi viszonyaink között nagy a szerepük a mezőgazdasági termelés alakulásában. 1965-ben például a mezőgazdasági termelés értékének csaknem egynegyedét adták, s ezen belül az állattenyésztés termelési értékének 36 százalékát szolgáltatták. erről nem mondhatunk le, annál is kevésbé, mert hiszen ez egyet jelentene azzal, hogy nem használjuk ki lehetőségeinket.

- az utóbbi évek fejlődésével kibővült a szövetkezeti gazdaságok tevékenységi köre. ma már mindenki számára világos, hogy idejét múlta az a régi szemlélet, amely túlságosan leszűkítette a mezőgazdasági termelőszövetkezetek működési területét. akadályozná az egészséges és ésszerű fejlődést, ha a szövetkezeteket csupán szántóvető, kertészkedő és állattenyésztő gazdaságoknak tekintenénk és megtiltanánk, hogy terményeik, illetve termékeik feldolgozásával, értékesítésével és különféle szolgáltatásokkal foglalkozzanak. különösen a gyümölcs, a szőlő és a zöldségfélék esetében indokolt, hogy a szövetkezet válogassa, csomagolja, esetleg feldolgozza, s ha úgy látja jónak, akkor értékesítse is. hasonlóképpen indokolt például a tej bizonyos fokú feldolgozása és még több egyéb feldolgozó tevékenység bevezetése is. végeredményben kívánatosnak látszik, hogy a szövetkezetek a jövőben - a monopólcikkek kivételével - minden olyan mezőgazdasági termék feldolgozásával foglalkozhassanak, amelyek a belföldi ellátás javítása és az exportigények kielégítése szempontjából szükségesek, s ezzel jobban kihasználják a szövetkezet adottságait. ilyen tevékenységre azonban természetesen csak azokban a szövetkezetekben kerülhet sor, amelyek a vonatkozó hatósági előírásokat be tudják tartani.

/folyt.köv./

- 19 -

bb 3. /a szerk. figy... 7. folyt./- szb

- a szövetkezetek tevékenységi körének bővítésével kapcsolatban nem feledkezhetünk meg olyan üzemágakról sem, amelyek valójában nem mezőgazdasági jellegűek, de ésszerű, hogy a szövetkezetek is foglalkozzanak velük: ilyenek a fafeldolgozás, a mészégetés, a kő- és homokbányászás, a fuvarozás és különféle, ugynevezett szolgáltató tevékenységek. vannak, akik összeegyeztethetetlennek tartják a szövetkezeti gazdálkodás lényegével, hogy efféle tevékenységet is folytassanak. az igazság ezzel szemben az, hogy hazánkban régen is voltak, ma is vannak és a jövőben is szép számmal lesznek olyan községek, amelyeknek lakossága kedvezőtlen természeti gazdasági adottságok miatt nem tud megélni a mezőgazdasági termelésből. ezeken a területeken csak igen nagy befektetéssel, állami erőből végzett beruházással tudnánk megteremteni a szükséges feltételeket a korszerű, de még mindig nem feltétlenül eredményes nagyüzemi társasgazdálkodáshoz. ezekben a szövetkezetekben nemcsak megnekedhet, hanem feltétlenül szükséges is, az említett gazdasági tevékenységek valamelyike.

- a gazdaságirányítás reformjának egyik lényeges következménye lesz, hogy növekszik a szövetkezetek gazdasági, pénzügyi önállósága. növekszik a termelőszövetkezetek pénzbevétele, fokozódik önálló pénzgazdálkodásuk lehetősége. ez a körülmény szükségessé teszi a szövetkezetek pénzügyi alapképzési rendszerének megváltoztatását, továbbfejlesztését. ennek megfelelően helyesnek tartjuk, ha a szövetkezetek a jövőben - az eddigtől eltérően - felhalmozási, részesedési, szociális és kulturális, valamint jövedelembiztonsági alapot képeznek. az alapképzés rendszerének ez a változása nélkülözhetetlen ahhoz, hogy az eddiginél nagyobb önállósággal intézhessék pénzügyeiket, illetve hatékonyabban, vállalatyszerűben gazdálkodhassanak.

a kongresszust megelőző tanácskozásokon sok szó esett a különböző jövedelemelosztási módszerekről. ma már, - hangoztatta ezzel kapcsolatban a miniszter - szerencsére tul vagyunk azon a vitán, hogy helyes-e, ha a jövedelemelosztás formája, módszere az egyes szövetkezetek adottságaihoz igazodik. feltétlenül ez a helyes, és éppen ezért nem hiba, hanem örömdetes dolog, hogy hazánkban változatos képet mutat a szövetkezetek jövedelemelosztási rendszere. csak kár származnék abból, ha bármelyik munkadíjazási, jövedelemelosztási formát általánosan kötelezővé akarnánk tenni, s olyan csodaszernek tekintenénk, amely mindenütt, minden körülmények között hatékony.

/folyt.köv./

bb 3. /a szerk. figy... 8. folyt./- szb

- a pénzügyi önállóság növekedése lehetőséget nyújt arra, hogy - 1968-tól fokozatosan - a tervezett részesedés legfeljebb 80 százalékanak erejéig, garantált munkadíjat fizessenek a termelőszövetkezetek. a garantált munkadíj az eddigi rendszertől eltérően termelési költségként szerepel majd, mint ahogy minden vállalatnál ilyen költségként fogják fel a munkadíjat. a munkadíjat nem az állam, hanem maga a szövetkezet garantálja tagjainak. ennek következtében természetesen szövetkezetekenként eltérő színvonalu lesz a garantált jövedelem is. bizonyos, eléggé széleskörűen elterjedt félreértéssel kapcsolatban rá kell mutatni, hogy a garantált munkadíjazás nem jelent feltétlenül és kizárólagosan pénzbeli díjazást, azt pedig egyáltalán nem jelenti, hogy a garantált munkadíjazás körülményei között természetbeniekhez nem juthatnak hozzá a tagok. igenis hozzájuthatnak! a tagság és a vezetőség megegyezésétől függően többféle törvényes és helyes megoldás kínálkozik erre. hasonlóképpen állást kell foglalnunk amellett is, hogy a különféle jövedelemelosztási rendszerekben sem mondhatunk le azokról az előnyökről, amelyeket a termelési eredményekhez igazodó premizálás jelent.

- a szocialista termelési viszonyok erősödése - a szövetkezetek működésének újbóli szabályozása mellett -, a földkérdés törvényes rendezését is napirendre tűzte. elkerülhetetlenül következik ez abból a fejlődésből, ami a mezőgazdaság szocialista átszervezése óta végbement és ilyen követelményt támaszt az az igényünk is, hogy a szövetkezetek továbbfejlődhessenek.

- a szövetkezetek használatában levő földek 58 százaléka a tagok, 22 százaléka az állam, 20 százaléka pedig nem szövetkezeti tagok tulajdonában van. a tulajdonviszonyok ilyen megoszlása önmagában is zavarja a szövetkezetek nagyüzemi földhasználatát. még inkább zavarólag hat az a körülmény, hogy a tagok földtulajdonának egy része - örökösödés címén - kívülálló tulajdonába kerül. az élet olyan megoldást követel, ami a nagyüzemi földhasználat és földtulajdon egységének kibontakozását segíti elő. ilyen megoldás az, ha lehetővé tesszük a szövetkezeti használatban levő földek szövetkezeti tulajdonba vételét, megváltási ár ellenében. fontos az is, hogy a föld tulajdonosa részére választási lehetőséget biztosítsunk. maga dönthessen abban, hogy földjével együtt belép-e a szövetkezetbe, és akkor tulajdonában marad a föld, vagy kívül álló marad, és akkor a föld - a megváltási ár ellenében - a szövetkezet tulajdonába kerül.

/folyt.köv./

bb. 3. /a szerk. figy... 9. folyt./- szb

- a szövetkezeti tagokat továbbra is földjára illeti meg. a szövetkezeti jellegből fakad, hogy nem szabad a tagok tulajdonosi jogát a földfelajánlás-erőttetésével csökkenteni. szükségesnek tartjuk hangsúlyozni: semmiféle jogszabály nem rendel el, hogy a szövetkezeti tagok ajánlják fel földjüket megvételre. pártunknak és kormányunknak az a határozott álláspontja, hogy a kényszer és a sürgetés káros, és éppen ezért megengedhetetlen.

- a szövetkezeti földtulajdon rendezésének a jövő szempontjából is kiemelkedően nagy a jelentősége. erősíti a szövetkezetek szocialista jellegét, növeli a termelőeszközök felhasználásának hatékonyságát. javasoljuk, hogy a kongresszus határozatban kérje az országgyűléstől új szövetkezeti törvény és új földjogi törvény megalakítását.

- szövetkezeti mozgalmunknak kezdettől egyik alapelve a demokratizmus. az elmúlt évek fejlődése - a szövetkezetek megerősödése, a szövetkezeti gazdák gondolkodásának megváltozása - időszerűvé tette és lehetőséget ad arra, hogy intézményesen elősegítsük a demokratizmus további megerősödését a szövetkezetek életében és munkájában. ezt a célt szolgálja az az egész országban helyesléssel fogadott javaslat, hogy szövetkezeteink hozzanak létre társadalmi-képviselői szerveket. azt akarjuk, hogy ezek a társadalmi képviselői szervek elhárítsák az akadályokat a szövetkezeti gazdálkodás erősítésének és fejlesztésének útjából. biztosítsák, hogy szövetkezeti parasztságunk az eddiginél nagyobb mértékben élhessen a nagyüzemi társasgazdálkodás adta lehetőségekkel, s önálló, eredményes szövetkezeti, vállalatyszerű gazdálkodást folytathasson. ennek következtében többet és olcsóbban termeljen, s ezzel tovább erősítse a népgazdaságot, illetve még nagyobb mértékben járuljon hozzá az életszínvonal javításához. a szövetkezeti képviselői szervek létrehozása tehát egybefonódik a munkásosztály és egész társadalmunk érdekeivel, azzal a közös érdeklődéssel, hogy minél előbb teljesen felépüljön hazánkban a szocializmus. ilyen alapon javasoljuk a kongresszusnak, hogy válassza meg a termelőszövetkezetek országos tanácsát, s ennek megfelelően határozza meg feladatait is.

- a megválasztandó tanács rendszeresen vitassa meg a szövetkezeti mozgalom egészét érintő legfontosabb kérdéseket és foglaljon állást bennük. adjon ki ajánlásokat és irányelveket a szövetkezetek és területi szövetségeik számára, kezdeményezze a megfelelő jogszabályok megalakítását, szervezzen olyan tapasztalatcseréket, amelyek elősegítik a szövetkezetek eredményesebb gazdálkodását. működjön közre a szaktanácsadásban, a szakmunkásképzésben, legyen összefogója és irányítója a szövetkezetek jogvédelmének, segítse a szövetkezetek országos munkaversenyét és ezen belül a szocialista brigádmozgalmat.

/folyt.köv./

bb 3. /a szerk. figy... 10. folyt./- szb

- a megalakítandó helyi érdekképviselői szervek - a területi szövetségek - dolgozzanak ki javaslatot a munkaszervezésre, a munkadíjazásra és a termelés koordinálására. rendszeresen tájékoztassák a szövetkezeteket a termelőeszközök beszerzési és az áruk értékesítési lehetőségeiről. hozzanak létre árukapcsolatokat, működjenek közre az áru átadásánál, minősítésénél. szervezzenek szakmai tanfolyamokat, szaktanácsadást és tapasztalatcseréket. megbízás alapján végezzenek pénzügyi, revirozi, ellenőrzési és elemzési munkákat a szövetkezetekben. működjenek közre jogvédelmük megszervezésében. támogassák a szocialista munkaversenyt és a brigádmozgalmat a szövetkezetekben.

- a szövetkezeti mozgalom demokratizmusának fejlesztése érdekében javasoljuk, hogy a termelőszövetkezetek országos tanácsa és a területi szövetségek között, valamint e két terület és a szövetkezetek között ne legyen alárendeltségi viszony. mind az országos tanács, mind pedig a területi szövetségek, csak saját apparátusokra nézve hozzanak kötelező határozatokat. ajánlásaik, javaslataik elfogadásáról a szövetkezetek döntsenek. ugyancsak a demokratizmus fejlesztése érdekében javasoljuk azt is, hogy a területi szövetségeket a bennük tömörülő szövetkezetek tartsák fenn és hasonlóképpen tevékenységük meg a termelőszövetkezetek országos tanácsának anyagi alapjait is.

- sem az országos tanács, sem a területi szövetségek nem lesznek hatósági jogkörrel rendelkező hivatalok. nem gyarapítani, hanem éppen ellenkezőleg, csökkenteni akarjuk azoknak a szervezeteknek a számát, amelyek beleszólnak a szövetkezetek működésébe. ennek megfelelően már a megalakulás alkalmával és később is, annak az elvnek kell érvényesülnie, hogy a szövetkezetek önként határozzanak arról, belépnek-e a területi szövetségbe vagy nem. maguk határozzák meg azt is, hogy mivel foglalkozzék a szövetség.

- a szövetkezetek társadalmi képviselői szerveinek kialakításával és a szövetkezetek önállóságának fokozódása révén megváltozik a szövetkezetek és az ugynevezett külső szervek kapcsolata. megszűnnek többek között a tanácsok gazdasági irányítási operatív funkciói, módosul a szövetkezetek és a bank viszonya, a szövetkezetek és az állami vállalatok kapcsolata az egyenjogúság alapján fejlődnek tovább, úgy, ahogyan az új gazdaságirányítás elvei meghatározzák.

/folyt.köv./

bb 3. /a szerk. figy... 11. folyt./- szb

- társadalmi érdek - még pedig nagyon fontos társadalmi érdek, - hogy a szövetkezetekben évről-évre növekedjenek a hozamok és csökkenjenek a termelési költségei. vitathatatlan, hogy ennek a célnak a megvalósításáért a szövetkezetek vezetői, szakemberei, tagjai tehetnek a legtöbbet. ahhoz sem fér azonban kétség, hogy sokat segíthetnek ebben az ipari munkások, mérnökök is. tudvalevő, hogy a mezőgazdasági termelésben egyre több gépet, s más ipari eredetű termelési eszközt, nyersanyagot használnak fel. az ilyen jellegű költségek hányada már most is nagyobb, mint a munkabéréké. magától értetődik, hogy sok függ attól, drágítja-e, vagy olcsóbbá teszi a mezőgazdasági termékek előállítását a gép, s a termelésben felhasznált egyéb iparcikk. arra kérjük a munkásokat és mérnököket, hogy a mezőgazdasági gépek, eszközök, anyagok minőségének javításával, önköltségének csökkentésével járuljanak hozzá a szövetkezeti termelés és a gazdaságosság fokozásához. ezzel mozdítják elő ők is az élelmiszerellátás javulását. sokat tehetnek céljaik megvalósításáért a szakoktatási és kutatási intézményekben dolgozó szakemberek. kérjük őket is, támogassák mozgalmunkat.

- egész népünk várakozással tekint a szövetkezetek további működésére elé, s figyelemmel kíséri ezt a tanácskozást is. állásfoglalásainkkal, határozatainkkal tegyük emlékeztetővé a termelőszövetkezetek első országos kongresszusát, parasztgunk felemelkedésének, szocialista társadalmi és gazdasági rendszerünk építésének ezt a kiemelkedő jelentőségű eseményét, - mondotta befejezésül dr. dimény imre. /mti/

..

bb 4. magyar-osztrák -csehszlovák ,, közép-európai kupa,, szellemi vetélkedő a rádióban

i áé/tr-ju zs

1967. április 20.

a szomszéd országok rádiós együttműködésének érdekes eseménye lesz a májusban kezdődő ,, közép-európai kupa,, vetélkedő. a budapesti, bécsi és prágai stúdiók közös rendezésében ezuttal nemzetközi méretű versengésre kerül sor: ki tud többet a szomszéd népről, irodalmi, zenei, természettudományos műveltségben melyik ország viszi el a pálmát?

/folyt.köv./

- 24 -

bb. 4. /magyar-osztrák...folyt./-ju

a versenyt mindhárom országban nemzeti rádiós vetélkedő előzte meg, - hasonlóan a hazánkban tavaly lezajlott ,, tiszáninnen - dunán túl ,, szellemi mérkőzéshez. nálunk a somogy megyei versenyzők győztek : a nemzetközi vetélkedőn ők képviselik - a többi országok győztesei mellett - a magyar színeket.

az első összecsapás május 10-én lesz ausztria és csehszlovákia között. a versenyt mindkét ország rádiója egyenes adásban közvetíti, a magyar petőfi-adó pedig egyidejűleg helyszíni tudósításban kíséri figyelemmel az eredményt. ezt követi május 24-én az ugyancsak egyenes adásban közvetítésre kerülő magyar-osztrák verseny, amelyről a prágai rádió helyszíni tudósítást ad hallgatóinak. végül június 7-én csehszlovákia és magyarország versenyzői küzdenek meg az elsőbbségért. szeptember-októberben - hasonló sorrendben - ,, visszavágó mérkőzéseket ,, tartanak, amelyek végén a pontösszesítés dönti el az eredményt. mindegyik vetélkedő 90 percig tart és kilenc fordulóból áll, amelyben különböző kérdéscsoportok megválaszolásával kell pontot szerezni. a zsűriben a három ország rádiójának egy-egy vezető munkatársa foglal helyet. az elnök mindig annak az országnak a képviselője, amely az adott versenyen nem szerepel. /mti/

..

bb 5. tavaszi pompába öltözött a bükk

a vid ká/sk-ju ká

1967. április 20.

a bükk hegység mintegy 120 négyzetkilométernyi területén a bokrok, fák tavaszi pompát öltöttek, s csaknem 100 különböző vadvirág bontott szirmot. a hegység őshonos bükkösei, a jávorkút környéki több mint 100 éves ősfenyves csaknem félszáz méter magas faóriásai, a tölgyek erőteljesen lombosodnak. a mészkősziklákra települt, ugynevezett sziklaerdőkben virágot hozott a rózsaszínű farkasboroszlán, a selymes szőrű, sárga virágú pillás zamót, a bükki ritkaságnak számító sziklai árvácska és a havasi turbolya. a bükk hegység egyik vadregényes vidékén, a leányvölgyi szurdok erdőiben kinyílt az egyébként csak a kárpátok fenyveseiben honos sárga ibolya. a látókő és a nagymező környéki sziklagyepeken tenyészik a szőrös leánykőöröcsin és a janka tarsóka, amelyek a szokottnál korábban bontottak szirmot. kinyílt a bükki szellőrózsa és a hegység nevezetessége, a magyar nyul farkfü is. /mti/

..

- 25 -

bb 6. különleges betonalkak a földalatti vasut vágányzatához
a vid-szf/tné-ju ká 1967. április 20.

a budapesti földalatti vasut építéséhez különleges méretű és technológiájú vasuti betonalkak kísérleti gyártását kezdték meg a lábatlani vasbetongyárban. a földalatti kocsiainak nagy sebessége és egyéb műszaki követelmények miatt ugyanis a hagyományostól eltérő betonalkak gyártását írták elő a tervezők.

a lábatlani üzem műszaki gárdájának fél évig tartó kísérletekkel sikerült a követelményeknek megfelelő és sorozatgyártásra alkalmas elemek gyártástechnológiáját kidolgozniok. a betonidomok mindössze 3-5 tized milliméterrel térhetnek el az előírt méretektől.

a most megindult kísérleti gyártásciklusban ötezer betonalkat készítenek. kipróbálásukra októberben kerül sor a fővárosban, egy most épülő két kilométer hosszú, részben felszíni részben földalatti pályaszakaszon. a különleges betonalkákat a szovjetunióból érkező szerelvényekkel vizsgálják.

az év végéig 29 000 ilyen vasuti betonalkat készítenek. a budapesti metró a következő években is állandó megrendelője lesz a lábatlani gyárnak. /mti/

bb 7. barlangi medve csontjait konzerváló cseppkőoszlopot találtak aggteleken

a vid fm/sk-ju ká 1967. április 20.

az aggteleki cseppkőbarlang szépitése során újann őskori leletekre bukkantak. az egyik hatalmas sziklaüregben. amelyben egy tízeleteres ház kényelmesen elférne - 700 személyes hangversenytermet alakítottak ki, s ezzel kapcsolatban szükségessé vált egy nagyobb cseppkőoszlop felrobbantása. az oszlop szétrepedése után az egyik cseppkősziklába ágyazva barlangi medve csigolyacsontjaira találtak. néhány nap múlva a hangversenyterem szinpadán még értékesebb őskori leleteket találtak fel. a föld kitermelésével nagymennyiségű barlangi medvecsontról elő, bizonyítva, hogy a jégkorszak idején e félelmetes állat a barlang lakója volt. a csontokat több ládában összegyűjtve a magyar nemzeti muzeumba szállították, ahol konzerválják azokat. a barlang bejáratánál épülő iroda és transzformátorház építése közben nyolc méter mélységben sziklás kőzetbe ágyazva teljesen ép mammut-állkapocs is előkerült. az őállat - maradványokat konzerválásuk után az aggteleken létesítendő barlangmuzeumban állítják majd ki a földalatti üregben talált többi ősrégészeti lelettel együtt. /mti/

bb 8. külföld is érdeklődik a „ guruló mézgyár „ iránt
a vid kz/sk-ju ká 1967. április 20.

a országos méhészeti szövetségi központ tabi kaptárgyártó üzemében autóbuszról kialakított „ guruló mézgyár „ a külföldi méhészek érdeklődését is felkeltette. a jelenleg a balatonboglári állami gazdaság lengyeltóti gyümölcsösében parkírozó „ mézgyár „ a napokban nyolctagú osztrák méhészdelegáció tanulmányozta. az osztrák szakemberek elismeréssel nyilatkoztak az ötletes megoldásról. véleményük szerint ezzel lényegében megoldódott a nagy üzemi vándorméhészkedés problémája. az osztrák szakemberek megkezdtek a „ guruló mézgyárak „ vásárlásával kapcsolatos tárgyalásaikat. /mti/

bb 9. halálos ítélet emberölésért

1 bc/gk-ju zs 1967. április 20.

a legfelsőbb bíróság fellebbezés folytán tárgyalta ifj. csőke györgy, 30 éves többszörösen büntetett előéletű, foglalkozás nélküli, kétegyházi lakos bűnügyét.

a fiatalember szülei ellenkezése ellenére kötött házasságot egy lánnyal, akinek gyermeke volt. az anyós és a meny között kiéleződtek az ellentétek, s végül elköltözéshez, különéléshez vezettek. ifj. csőke anyját okolta házassága megromlásáért. emiatt egy alkalommal szóváltás és vita támadt köztük, s a fiu baltával fejbevégtá anyját, aki olyan súlyosan megsérült, hogy percekben belül meghalt. ifj. csőke a történeteket nem mondta el este hazatérő apjának, s amikor az lefeküdt és elaludt, fejszével fejbevégtá. az apa az ütésre felugrott, mire fia a fejszét kiejtette a kezéből s kiszaladt a lakásból. az apa a bántalmazás következtében súlyosan megsérült, s a látását is elvesztette az egyik szemére.

a legfelsőbb bíróság helyben hagyta az első fokon eljárt gyulai megyei bíróság ítéletét, amellyel ifj. csőke györgyöt halálbüntetéssel sújtotta. /mti/

bb 10. jó hír az autósoknak: bővítik a dunakömlödi halászcserdát

a vid kz/sk-ju ká

1967. április 20.

a pécsi tervező iroda elkészítette a híres dunakömlödi földművesszövetkezeti halászcserda rekonstrukciójának terveit. a népszerű csárda, amelyben 800-1000 adag halászlé fogy el naponta, az utóbbi években már szűknek bizonyult, s ezért 2,5 millió forintos költséggel megnagyobbítják. biztos-helyiségét a jelenlegihez képest kétszeresére növelik, mégpedig úgy, hogy a 6-os műtra nyíló részen kívülről is hozzájussanak az átutazók lángoshoz, fagyaltához, s más harapnivalókhöz. az építkezéshez a földművesszövetkezet megvásárolta a két számszédos telket, s így megnövelheti a járművek parkolóhelyét is. /mti/

bb 11. épül az országos falumúzeum

1 ol/gk-ju zs

1967. április 20.

az ország egyik legszebb táján, a duna-kanyarban, a szentendrei szabadság-forrás / ókut/ közelében mintegy 70 katasztrális holdnyi területen épül az ország valamennyi tájegységét képviselő falumúzeum. csaknem száz házat állítanak itt fel, a hozzá tartozó gazdasági épületekkel, valamint a népi kisipar jellegzetes műhelyeivel. a házakat korabeli butorokkal, használati tárgyakkal, szerszámokkal rendezik be, hogy a muzeumlátogatók megismerhessék az adott táj népi lakáskulturáját is.

az első házak alapozását a múlt év novemberében kezdték meg. az épületeket az ország különböző tájairól alkotórészeikre bontva szállítják szentendrére. „érkezik” ide többek között egy dél-zalai, muraszemenyéből származó, 1833-ban tölgyfából készült kémény nélküli füstös-konyhás ház és egy múlt század elejéről származó szabócs megyei lakóépület amelynek valamennyi darabja fából készült.

a falumúzeum területén duzzasztott tavon mutatják be a vízi mesterségek, a vizimolnárak és halászok eszközeit. /mti/

- 28 -

bb 12. egymillió ,, müponty,, a szegedi tógazdaságban

vid ké/sk-ju ká

1967. április 20.

megkezdődött a tavaszi ikra-keltetés a szegedi tógazdaságban. a legnagyobb anyapontyoktól lefejt ikrákat tószzerűen kiképzett keltető ládába helyezik, s a természetes környezetben élő növényzettel pótolják. az ikrák leveles fűzfaágakon telepednek meg és kelnek ki. tizenöt millió ikrát keltetnek, s ebből körülbelül egymillió ,, müponty,, marad meg. ez nagyon kedvező arány, mert természetes viszonyok között, szabad vízben csupán ötezer nőne fel, a pontyon kívül négy millió süllő-ikrát is keltetnek a tavasszal. /mti/

- 29 -

bb. 13. régi balatoni térképeket és várrajzokat kutattak fel
ausztriában

vid/fm/tné/il/ká/hk

1967. április 20.

a veszprém megyei tanács idegenforgalmi hivatalának megbízásából tudományos szakemberek folytattak kutatásokat ausztriában a balatonvidéki végvárak és a tókönyéki múltjának részletesebb felderítésére. a várak rekonstrukciójánál és feltárásánál eddig a sok osztrák levéltári tulajdonban levő dokumentumot és rajzot használták fel. az újabb ausztriai kutatások ismét sikerrel jártak a 2. világháborúban a bécsi hadi levéltárat a németek felszámolták és az érdekes anyag jó része az ausztriai apátságok birtokába került. a herzenburgi apátság levéltárában őrzik azokat a színes várrajzokat, amelyeket egy osztrák hadmérnök 1650-1660 között készített. a rajzok teljesen hitelesnek tekinthetők, mert a hadmérnök magyarországi útja során a helyszínen készítette valamennyit, amit az is bizonyít, hogy a várak közelében ábrázolt épületek közül számos még ma is áll.

a tudományos kutatók adatokat, rajzokat gyűjtöttek a balatoni fürdőhelyekre vonatkozóan. többek között balatonfüred 1810-1848 közötti, kevésbé ismert időszakáról nyernek fontos értesüléseket a régi dokumentumot segítségével.

az idegenforgalmi hivatal olyan térképet is kapott, amely magyarországot és a balatont részletesen ábrázolja a 15. század első feléből. egy másik ausztriából származó térkép a tihanyi félszigetet körvonalazza 1651-ben.

az érdekes dokumentumokat a régészeti munkában a műemlékvédelemben és az idegenforgalmi kiadványoknál is felhasználják. /mti/

8. 10/11

-30-

9002

bb. 14. óriás varsákkal fogják a balatoni angolnát

vid/ká/sk/il/hk

1967. április 20.

a balatonon megkezdtek az angolna üzemszerű halászatát. a tó északi partjának nádassal szegélyezett sekély vizében 50 óriás varsát helyeztek el. ezekbe a tíz méter hosszú csapdába 100 méteres, hálóból készült terelősárnyak vezetik be a halakat. a tavalyi kísérleti fogások szép eredményei bizonyítják, nem volt hiábavaló a több mint tízmillió ivadék betelepítése. /mti/

..

bb. 15. megóvják a balatonkenesei rákóczi szilfát

vid/ká/sk/il/hk

1967. április 20.

balatonkenesén az erdészek és a természetbarátok minden tavasszal érdeklődéssel figyelik egyik becses természeti ritkaságunk, a rákóczi szilfa rügyfakadását. a népmonda szerint 2. rákóczi ferenc ehhez a fához kötötte lovának kantárját. feljegyzések és irodalmi utalások szerint a szilfa a kuruc időkben semmivel sem volt kisebb, mint napjainkban: a szakértők korát 600 évre becsülik. a fát néhány évvel ezelőtt megmetszték, törzsének odvait plombával látták el. a rákóczi szilfa rügyei most újra kibontottak. környékén megkezdtek a parkosítást. a forgalmat elterelték a fa koronája alól. /mti/

..

8. 35/11

-31-

9002

le

bb. 16. központi tartályokból kapják a propán-bután gázt a tatabánya-ujvárosi új lakások

vid/szf/tné/ká/il/k

1967. április 20.

tatabánya-ujváros 3 500 új lakásába, amelyet 1970-ig adnak át központi tartályokból, csővezetéken juttatják majd el a főzéshez szükséges nagy fűtőértékű propán-bután gázt. a gázszolgáltatásnak ezt a rendszerét részben franciaországi tapasztalatok alapján építi ki tatabányán a dunántúli gázszolgáltató és szerelő vállalat. a tartályokat és a vezetéseket - amelyeknek hossza meghaladja a 12 kilométert - az új lakásokkal egyidőben építik. több háztömbre már beszerelték a vezetéseket. a három év alatt megtérülő behurházásra 15 millió forintot költenek. /mti/

bb. 17. málna-mintatelepek győr-sopron megyében

vid?kz/sk/ká/il/k

1967. április 20.

a hazai és a külföldi piacokon egyaránt jól értékesíthető málna termelése iránt mind nagyobb az érdeklődés győr-sopron megyében. a megye közös gazdaságai ezidélgi több mint 600 holdon telepítettek, s 1970-ig 1500 holdra szándékoznak növelni a málna termőterületét. a szakszerű málnatermesztés módszereinek elterjesztésére a földművelésszövetkezetek megyei felvásárló központja három, egyenként ötholdas mintatelepet rendezett be. a telepen a fertődi növény-nemesítési és növénytermesztési kutató intézet munkatársainak segítségével a legkorszerűbb telepítési, művelési és növényvédelmi eljárásokat sajátíthatják el az érdeklődő közös gazdaságok szakemberei. /mti/

8.44/s

900 R

- 32 -

bb. 18. levél a „szombathelyről”, szombathelyre

vid/fm/tné/ká/il/hk

1967. április 20.

a „szombathely, duna-tengerjáró hajó kapitánya, márkus istván, és kisz-titkára, lamos józsef levelet küldött szombathelyre az egyik szovjet kikötőből, reniből. a hajó átlagosan 30 éves koru fiatal személyzetének udvözetét tolmácsolták a távoli kikötőből. a városi kisz bizottsággal közölték, hogy ezután rendszeresen beszámolnak utjaikról. cserébe azt kérik, hogy a névadó város ifjai irjanak nekik életükről, munkájukról, a szombathelyi eseményekről. levelük nagy örömet szerezne a messze tájon szolgálatot teljesítő magyar matrózoknak.

ráczy róbert, a kisz szombathelyi titkára közölte: rövidesen elküldik az első levelet a „szombathely”, fiatal személyzetének, s egyuttal meghívják őket a vasi városba. /mti/

bb. 19. visszaemlékezés a nagy októberi szocialista forradalomra - a miskolci herman ottó muzeum pályázata

vid/fm/tné/il/hk

1967. április 20.

a nagy októberi szocialista forradalom ötven éves jubileuma alkalmából pályázatot hirdet a miskolci herman ottó muzeum. a pályázat egyik célja, hogy a már meglévő dokumentációt kiegészítsék azoknak az egykori vöröskatonáknak a visszaemlékezéseivel, akik részt vettek az oroszországi forradalmi harcokban, illetve itthon, a tanácsköztársaság idején küzdöttek a forradalom eszméinek megvalósításáért.

a muzeum elsősorban az idősebb nemzedék visszaemlékezéseire számít, de a pályázók beküldhetik a félévszázad előtti idők más tárgyi emlékeit, igazolványokat, fényképfelvételeket, egykori felszerelési tárgyakat, kitüntetések, sajtótermékeket, röpcédulákat, plakátokat is. a pályázók feldolgozhatják többek között a borsodi munkásmozgalom két világháború közti korszakának emlékeit, eseményeit.

a legjobb pályaművek beküldött megjutalmazták. a beérkezett anyagot pedig a muzeum legújabbkori történeti dokumentumai között megőrzik. /mti/

8.45/11

-33-

980 R

bb. 22. megkezdődött a termelészövetkezetek 1. országos kongresszusa

t kz/1a/gy/bs

1967. április 20.

csütörtökön a parlament kongresszusi termében megkezdte munkáját a termelészövetkezetek 1. országos kongresszusa. a hajdani felsőház fényárban uszó üléstermében összeült tanácskozáson mintegy félezer küldött képviseli a termelészövetkezetek több mint egymillió tagját. a küldöttek, a nagyszámú meghívott vendég - közöttük állami, társadalmi szerveink vezetői és a szövetkezeti mozgalom veteránjai - 9 órakor foglalták el a helyüket az üléssteremben.

az elnökség tagja volt losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, továbbá fehér lajos, a minisztérium elnökhelyettese, nyers rezső, a központi bizottság titkára, a politikai bizottság tagjai, németh károly a budapesti pártbizottság első titkára, a politikai bizottság póttagja, dobi istván, az elnöki tanács tagja, dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter, erdei ferenc, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, hunya istván, a medosz elnöke, dr. nagy sándor, a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium főosztályvezetője, nácz gyula, a szövetkezeti mozgalom veteránja, barkóczi pál, a füzesgyarmati vörös csillag termelészövetkezet tagja, bertalan istvánné, a pusztaszabolcsi mező imre termelészövetkezet főkönyvelője, b. furó sándor, a fülöpi búzakarász termelészövetkezeti csoport elnöke, fischer ferenc, a belvárdgyulai közös ut termelészövetkezet elnöke, györe sándor, az abonyi kossuth termelészövetkezet elnöke, hegedüs jánosné, a kunszentmártoni búzakarász termelészövetkezet tagja, madarász lajos, az ácsi egyetértés termelészövetkezet elnöke, szabó istván, a nádudvari vörös csillag termelészövetkezet elnöke, vass lajos, a tápéi tisztáj termelészövetkezet elnöke.

/folyt. köv./

11.05/gy

1107 Zsolt

1115 Z

- 34 -

bb. 22. / megkezdődött a termelészövetkezetek... 1. folyt./ gy

a kongresszus küldötteit és a meghívott vendégeket szabó istván, a nádudvari vörös csillag termelészövetkezet elnöke köszöntötte, majd dobi istván megnyitotta a kongresszust.

/dobi istván beszédét mai bb. 1-es kiadásunkon a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátottuk, az embargót feloldjuk./

dobi istván beszéde után az elnöklő szabó istván javaslatára a küldöttek elfogadták a kongresszus napirendjét. eszerint meghallgatják és megvitatják a szövetkezeti mozgalom helyzetéről és továbbfejlődésének alapvető kérdéseiről, továbbá a termelészövetkezetek országos tanácsa és a termelészövetkezetek területi szövetségei működésének irányelveiről szóló beszámolókat. ezt követően megválasztják a termelészövetkezetek országos tanácsát és a tanács tisztségviselőit.

ugyancsak az elnök indítványára a küldöttek öttagu mandátumvizsgáló, kilenctagu jelölő-, öttagu szavazatszedő és héttagu szerkesztő bizottságot választottak. ezután dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter lépett a szónoki emelvényre.

/dr. dimény imre beszédét mai bb. 3. kiadásunkon a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátottuk, az embargót feloldjuk./

/folyt. köv./

11.08/gy

1109 Zsolt

1115 Z

- 35 -

bb. 20. halálos közlekedési baleset

t/fe/sk/ll/hk

1967. április 20.

mezőberény határában bartó györgy 26 éves állami gazdasági dolgozó, szabálytalanul vezetett egy kivilágítatlan, levizsgázatlan traktort és nekiütközött egy motorkerékpárnak, amelyet borgula györgy, 38 éves tsz-tag, mezőberényi lakos vezetett. a karambol következtében a motorkerékpáros a helyszínen meghalt, pótlásait, feleségét, életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. a rendőrség bartó györgyöt előzetes le tartóztatásba helyezte és a vizsgálatot tovább folytatja. /mti/

bb. 21. családi dráma debrecenben

t/fe/sk/ll/hk

1967. április 20.

porcsin lászló 36 éves cukrászsegéd, debreceni lakos felkereste különváltan élő feleségét. a kossuth lajos utcai lakásban azonban csak anyósát és felesége első házasságából származó gyermekét találta. porcsin a „látogatásra”, vasdorongot vitt magával, amellyel fejbeverte 63 éves anyósát, papp sándor-nét és felesége 12 éves lászló nevű kisfiát. az idős asszony a helyszínen meghalt, a gyermeket, életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. porcsin szörnyű tettének elkövetése után nikotinoldattal öngyilkosságot követett el és meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint porcsin családi okok miatt követte el tettet. a rendőrség a vizsgálatot tovább folytatja. /mti/

bb. 23. szerelik az ózdi óriás gáztárolót

vid/szf/tné/ll/hk

1967. április 20.

az ózdi kohászati üzemekben az eddiginél nagyobb mértékben fogják munkára a vasolvasztásnál keletkező kohógázt, amely megfelelő tisztítás után jól bevált olcsó tüzelőanyag. a most még nagyobbára a szabadba távozó kohógáz hasznosítására nagy befogadóképességű gáztárolót építenek. az alapozási munkák befejeztével, csehszlovák szakemberek közreműködésével megkezdtek a 84 méter magas, 54 méter széles, 150 ezer köbméter térfogatú óriás tartály szerelését. a berendezés mintegy 1600 tonnás vas szerkezetét a csehszlovák ipar készítette, és nagyobb részét már a helyszínre szállította.

a takarékos energiagazdálkodás szempontjából fontos létesítmény a jövő év közepén készül el. üzemelésével évente annyi fűtőenergiát takarítanak meg, hogy a beruházásra előirányzott 80 millió forint három éven belül megtérül. mti/

11.15/gy

11.14.24.

12.00.2

- 36 -

bb. 24. új gyártósorokkal 12-18 százalékos megtakarítást érnek el a győri magyar vagon- és gépgyárban

vid/szf/tné/ll/hk

1967. április 20.

nagy feladatok várnak a harmadik ötéves tervben a győri magyar vagon- és gépgyár műszaki és gazdasági vezetőire. ebben a tervidőszakban indul a diesel motorgyártás, a nagy szériában készülnek hazai és külföldi megrendelésre az egységes hátsó és mellősi hidak, növekszik a vasuti személykocsik gyártásának darabszáma és megkezdik a nagysorozatú kéttengelyes fedett, valamint négytengelyes nyitott tehervagonok előállítását. a nagy fejlesztéshez sok szakmunkás kell, az utánpótlás lehetőségei azonban korlátozottak. a munkaerőhiányt gyártósorok megszerzésével igyekeznek pótolni. eddig hat gyártósort indítottak be. a célgepesítés és nagyfokú szerszámozás lehetővé tette, hogy bizonyos műveleteket betanított munkások végezzenek a soron. az új gépsor a megnövekedett feladatokat is teljesíteni tudja, a korábbinál kevesebb munkással. az ablakgyártáshoz hasonlóan alakítják ki az ajtó, ülésvázkeretek, podgyástartók, a feljáró lépcsők gyártását is. ezeken a területeken felszabadult szakmunkásokat magasabb képzettséget kívánó munkahelyekre osztják be.

a gyártósorok megindítása létszámában és normaidőben máris mintegy 12-18 százalékos megtakarítást hozott a vállalatnak. /mti/

bb. 25. tűz a gelseszigeti pincesoron

vid/ká/sk/ll/hk

1967. április 20.

szerdán a délutáni órákban tűz ütött ki a zala megyei gelsesziget községhez tartozó baji szőlőhegyen. a vizsgálat megállapítása szerint tálos ferencné nyílt lángon főzött a szalmatetős épület lángot fogott. a bajt tetézte, hogy az erős szél nyomán a tűz áttért a szomszédos épületekre is. tálos ferencné pincéjén kívül leégett kövesi ferenc, németh jánosné és kuti gábor szőlőhegyi pincéje is. a helyszínre érkezett zalaegerszegi és nagykanizsai állami tűzoltóság csak a tűz tovaterjedését tudta megakadályozni. /mti/

bb. 26. megnyílt a síófoki európa szálló

vid/ká/sk/ll/hk

1967. április 20.

csütörtökön a balaton fővárosában, síófokon megnyílt az európa szálló. a szépen berendezett, megszépült reprezentatív toronyszálló első vendégei nyugatnémet, amerikai és magyar turisták voltak, akiket pénteken 260 főnyi jugoszláv turistacsoport követ. /mti/

11.30/ll

11.12.24.

12.00.0

-37-

bb. 27. felhívás a nyugdíjasokhoz

sk/gy/hk

1967. április 20.

az időnként szükséges ellenőrzés érdekében az április havi nyugdíjak kifizetése a személyi igazolvány felmutatása mellett csak a nyugdíjas saját kezébe történhet. a nyugdíj-folyósító igazgatóság ezért arra kéri a nyugdíjasokat, hogy a már megszokott nyugdíjkifizetési napon az őket felkereső postakézbesítőnek mutassák be személyi igazolványukat./mti/

bb. 28. időjárásjelentés

sk/11/

1967. április 20.

a meteorológiai intézet jelenti: a hőmérséklet emelkedik.

a sarkvidéki eredetű hideg levegő miután közép-európát is elárasztotta, tovább folytatta útját a balkán-félszigeten át dél felé. csütörtökön hajnalban már Bulgáriában és Görögországban okozott jelentős lehülést. ezzel szemben a brit-szigeteket és skandináviát délnyugat felől óceáni, enyhébb levegő árasztotta el. hatására ezeken a területeken sokfelé esett az eső.

hazánkban szerdán felhőátvonulások voltak. az ország keleti megyéiben több helyről futóesőt, hózáport jelentettek. a hőmérsékleti maximumok általában 10-15 fokkal alacsonyabbak voltak az előző napi értékeknél és elég szélsőséges eloszlásban csak 8-15 fokig melegedett fel a levegő. az éjszakai lehülés tovább erősödött: csütörtökön hajnalban mínusz 3, plusz 2 fokig hült le a levegő. a délelőtti folyamán felhőátvonulások voltak, helyenként élénk déli-délnyugati széllel. a hőmérséklet 11 órára 10-13 fokig emelkedett.

Budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 7,2 fok volt, a sokévi átlagnál 4,8 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor Budapesten a hőmérséklet 12 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 milliméter, erősen süllyedő irányzatú.

várható időjárás péntek estig: felhőátvonulások legfeljebb néhány helyen futó esővel, időnként élénk, délnyugati-nyugati szél. a hőmérséklet emelkedik de az évszakhoz képest még hűvös marad az idő. néhány helyen talajmenti fagy.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: nulla, plusz 5, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: 12-17 fok között.

a Duna vízállása Budapestenél: 527 centiméter./mti/

-38-

13.10/11

Köszönet!

1335 J

bb. 29. védjegy lett az „aranypók”, - harisnyanadrág férfiaknak, kézzel horgolt kosztüm, köpeny nőknek - divatáru újdonságok

t/kf/11/hk

1967. április 20.

a fővárosi divatáru kiskereskedelmi vállalat csütörtökön sajtótájékoztatót tartott a belkereskedelmi piacutató intézet nagymező utcai mintatermében újdonságairól. Bartha Lajos igazgató bevezetőben bejelentette, hogy a vállalat - miután az országos találmányi hivatal védetté nyilvánította az elnevezést, - ezután hivatalosan is az „aranypók” nevet használja, s ezzel kötelezettséget vállal kiváló minőségű korszerű divatcikkek forgalomba hozatalára, kulturált, előzékeny kiszolgálásra.

a fővárosban 90 korszerű üzlettel működik a vállalat, s több mint 600 millió forintos forgalmat bonyolít le. jóllehet a hálózat korszerű, cikkei iránt a keresletet egyre nehezebben tudja kielégíteni. öt év alatt több mint 50 százalékkal növekedett a forgalom, tavaly 5,2 millió vevőt szolgáltak ki, s egy-egy vásárlóra mindössze 4,6 perc jutott. a hálózat további bővítésével igyekeznek időt engedni a vásárlóknak a választásra, a divattal kapcsolatos érdeklődésre. a vállalat boltjaiban sok külföldi is megfordul, ezért 80 eladót a vállalat költségére tanítatnak idegen nyelvekre.

a kiállítással egybekötött sajtótájékoztatón ismertették és bemutatták a vállalat újdonságait, azokat a cikkeket, amelyeket közvetlenül termelnek. újdonság, hogy számos monopol cikkhez a nyersanyagot is kizárólag az „aranypók”, -nak gyártják. ilyenek egyebek között a különféle szintetikus anyagú olcsó, 80-120 forintos férfiingek. ugyancsak a férfiak részére hoz forgalomba csak a vállalat mintás és sima harisnyanadrágot. igen tetszetősek a gyapjuból és a szintetikus anyagból készült kötött tavaszi kosztümk, a horgolt köpenyek, pulóverek. a vállalat a saját termeltetésű áruinál, amely az összeforgalom negyedét teszi ki - lépést tart a legújabb divattal. a külföldi fiatalok például előszeretettel hordják a katonaszabású vállapos inget, amelynek divatja alighanem hozzánk is rövidesen eljut. a vállalat már gyártatja ezeket a cikkeket. a sok-sok újdonság közül bizonyára tetszést aratnak majd a nylon zsinór-ból horgolt olaszos fazonú női táskák, a tíz darabból álló vászon táska-bőrönd garnitúrák, a kis italos palackkal, kölnivel kombinált férfi és női zsebkendő garnitúra dobozok. /mti/

13.15/11

187222

1335 J

-39-

bb. 22. / megkezdődött a tsz-ek.... 2. folyt./ gy

dr. dimény imre nagy tapssal fogadott beszéde után szünet következett, majd dr. nagy-sándor, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium főosztályvezetője, a kongresszus előkészítő bizottságának titkára tartott beszámolót a termelőszövetkezetek országos tanácsa és a termelőszövetkezetek területi szövetségei működésének irányelveiről.

bevezetőben utalt arra, hogy a termelőszövetkezetek tagsága helyesítéssel fogadta a 9. pártkongresszus javaslatát a termelőszövetkezetek társadalmi-képviselői szerveinek létrehozására. ezek tevékenységével, szervezetével és eredményes működésének személyi feltételeivel kapcsolatban a küldöttközgyűléseken és a megyei tanácskozásokon sok érdekes gondolat, javaslat hangzott el. ezek egy részét az alapszabályok véglegesítésénél más részét a gyakorlati munka során javasolja érvényesíteni az előkészítő bizottság.

a termelőszövetkezetek társadalmi képviselői szerveinek léte, működése a testvéri szocialista országokban és hazánkban egyaránt új dolog. éppen ezért igen hasznos segítséget jelentettek a működési szabályok kimunkálásánál egyes szövetkezetek ezirányú kezdeti tapasztalatai. a működési szabályok kidolgozásánál hasznosították a szövosz és az okisz tapasztalatait is.

a továbbiakban hangsúlyozta: a termelőszövetkezetek társadalmi, képviselői szerveinek létrehozását szükségessé teszi a termelőszövetkezetek működésének, gazdálkodásának a gazdaságirányítási rendszer reformjával kialakuló új feltételei, s ezzel kapcsolatban különösen a termelőszövetkezet önálló vállalati gazdálkodásának kialakítása, erősítése. a felvásárlási árak, valamint az anyagi érdekeltséget meghatározó egyéb feltételek ismerete mellett a szövetkezeti gazdaságoknak elengedhetetlenül szükséges tájékozódniuk a belső piac és a külkereskedelem igényeiről. ezt a feladatot csak egy átfogó, s az egyes gazdaságokig eljutó információs rendszer oldhatja meg. a szövetkezeti gazdaságok információs rendszere szövetkezeti alapon, elsősorban a területi szövetségek keretében alakítható ki eredményesen.

/folyt. köv./

13.20/gy
1322
1335

- 40 -

bb. 22. / megkezdődött a tsz-ek... 3. folyt./ gy

a szövetségek feladata lesz a hatékony szövetkezeti érdekvédelem is az olyan, még ma is gyakori esetekben, amikor egyes állami vagy szövetkezeti vállalatok a termelőszövetkezeteket a jogtalan vállalati nyereség és a prémium-növelés szabad vadászterületeinek tekintik.

- a termelőszövetkezetek területi szövetségei - folytatta az előadó - a létrehozó tagszövetkezetek szervei, s munkájukért e szövetkezeteknek tartoznak felelősséggel. a termelőszövetkezetek életében, gazdálkodásába nem avatkozhatnak be és csupán azokban a tevékenységi körökben járhatnak el, amelyeket a tagszövetkezetek hatáskörileg rájuk ruháztak. főképp a gazdasági kapcsolatok területén fejtik ki tevékenységüket: közreműködnek az értékesítésnél, a beszerzésnél és érdekvédelmet látnak el, felügyeletet gyakorolnak a szövetkezetek által létrehozott értékesítő, szaktanácsadó részlegek és egyéb-közös szövetkezeti vállalatok felett.

a társadalmi képviselői szervek fenntartási költségeit maguk a termelőszövetkezetek fedezik. a termelőszövetkezetek országos tanácsának fenntartási költségeit az ország összes termelőszövetkezetei, a termelőszövetkezetek területi szövetségének költségeit pedig a létrehozó tagszövetkezetek viselik. ez ugyan bizonyos mértékű anyagi megterhelést jelent a közös gazdaságoknak, de elengedhetetlen feltétele annak, hogy e szervek ténylegesen a termelőszövetkezetek saját szervei legyenek. az országos tanács állami felügyeletét a magyar forradalmi munkás-paraszti kormány, a területi szövetségeket pedig az illetékes megyei tanácsok végrehajtó bizottságai gyakorolják. az állami szervek a szövetkezetek összességét érintő alapvető gazdaságpolitikai intézkedéseket és jogszabályokat kötelesek egyeztetni a termelőszövetkezetek országos tanácsával, mint a termelőszövetkezetek központi képviselői szervével. azokban az esetekben, amikor az illetékes állami szerv és az országos tanács valamilyen kérdésben nem ért egyet, az országos tanácsnak joga van a vitás kérdéseket döntés végett a kormány elé terjeszteni. az országos tanács ezzel nagy lehetőséget kap a termelőszövetkezetek érdekeinek országos szintű képviselőjére, ami egyúttal nagy felelősséggel párosul.

az előadó ezután arról beszélt, hogy a szövetségektől sokhelyütt szinte valamennyi hiba, fogyatékoság azonnal megszüntetését várják. ezt az igényt azonban a képviselői szervek csak fokozatosan, szervezetük, működési körük, személyi állományuk és munkamódszerük kialakítása után tudják kielégíteni.

/folyt. köv./
13.30/11

1322

1345

-41-

bb. 22. / megkezdődött a tsz-ek... 4. folyt./ gy

a működési szabályzatok tervezetében viszont több olyan funkció, feladat szerepel, amelyek megoldásához szinte azonnal hozzáfoghatnak. Ilyen elsősorban az árukapcsolatok létrehozása; érdekvédelem az áruk átadásánál, minősítésnél; tájékoztatás a piaci tapasztalatokról és a jogvédelem ellátása. a szövetségek a működési szabályzatban ismertett általános feladatokat külön térítés nélkül végzik el a tagszövetkezetek részére, de ha egyes tagszövetkezetek részéről külön igény jelentkezik vállalati felügyeletre, konkrét áruforgalmi tevékenységre vagy egyéb, hasonló jellegű feladatra; a területi szövetségek azt csak külön térítés ellenében tudják elvégezni.

a területi szövetségek feladatköre nem mindenütt alakul ki azonos módon. elsősorban a résztvevő termelőszövetkezetek adottságainak, igényeinek megfelelően lesznek köztük számottevő eltérések. az ilyen változatosság előnyös, mivel segíti a szövetségek alkalmazkodását a konkrét gazdasági körülményekhez. ajánlatos azt az elvet követni, hogy a területi szövetségek egy-egy megyén belül gazdasági körzetenként alakuljanak meg. ugyanígy kívánatos, hogy egy-egy területi szövetségben legalább ötven, de legfeljebb száz szövetkezet vegyen részt. azokban az esetekben, amikor egy-egy területi szövetségben nagyszámú termelőszövetkezeti csoport vesz részt különleges ügyek intézésére külön tagozatot is lehet alakítani. ha a területi szövetségben egy-egy termelési táj, illetve ágazat - például makói hagymatermelők, szentesi zöldségtermelők, homoki, mátraaljai vagy balatonmelléki bortermelők - termelőszövetkezeteinek speciális érdeke úgy kívánja, a szövetségben belül külön ágazati részleg alakítható. a szövetségek területi elvek szerinti szervezése mellett így szűkebb ágazati érdekek érvényesülése is kifejezésre juthat. a területi szövetség formáját, szervezeti felépítését, működését illetően a végső szó - a kongresszuson elfogadásra kerülő működési szabályok figyelembe vétele mellett - a létrehozó termelőszövetkezetek küldöttéié lesz.

dr. nagy sándor befejezésül hangsúlyozta: - az országos kongresszus, a termelőszövetkezetek országos tanácsa és a termelőszövetkezetek területi szövetségei mind célkitűzésükben, mind működésük demokratizmusában, s munkamódszereikben egységes rendszert alkotnak. a termelőszövetkezetek szövetségeinek ez a rendszere szerves folytatása a magyar szövetkezeti mozgalom lenini elveken nyugvó hagyományainak, ezekre épül és ezek továbbfejlesztését jelenti.

/folyt. köv./
13.48/s
1802el

- 42 -

bb. 30. a legkorszerűbb vegyi és orvosi laboratoriumi berendezések kiállítása a migért bemutató termében

t/hbj/se/ll/hk

1967. április 20.

15 éves fennállását ünnepli a kutesz, a magyar tudományos akadémia kutatási eszközök kivitelező vállalatát. ebből az alkalomból kereskedelmi partnerének, a műszer és ipodagó-értékesítő vállalatnak /migért/ népköztársaság uti bemutató termében vonultatta fel a legkorszerűbb vegyi és orvosi laboratoriumi berendezéseit és műszereit.

a megnyitón heimer jeno a migért igazgatója méltatta az ipari vállalat és a migért közti kapcsolat jelentőségét majd dr. bartha istván akadémikus, egyetemi tanár, az mta műszerügyi bizottságának elnöke szólt a kutesz munkájának jelentőségéről. kifejtette, hogy másfél évtizeddel ezelőtt az akadémia kutatóintézetek jónéhány különleges műszert, még külföldről sem tudtak beszerezni. ekkor szorgalmazta hevesi gyula akadémikus egy olyan műszeripari műhely életre hívását, amely a magyar tudományos kutatás számára szükséges egyedi, laboratoriumi műszereket, készülékeket gyárt. a kutesz, megoldotta ezt, sőt ellátja speciális műszeripari eszközökkel, berendezésekkel az egyetemi és az ipari laboratóriumokat is, s a vállalat a szocialista országok kutatóinak is adott különleges műszeripari eszközöket. a mostani kiállításon több olyan műszeripari újdonságot vonultat fel, amely vetekszik a hasonló nyugati készülékekkel és eléri a világszínvonalat.

a kiállított berendezésekről a szakemberek nagy elismeréssel szóltak. /mti/

--

bb. 31. kétnapos tanácskozás az üvegszálvázás műanyagok ipari felhasználásáról

t/tz/s/ll/hk

1967. április 20.

a műanyagok ipari felhasználásának határt szab, hogy egyáltalában nem elég szilárdak. ezt a hátrányt azonban nagymértékben csökkentik és ezzel alkalmazási területüket jelentősen bővítik, ha bizonyos vázanyagokat, például rendkívül vékony üvegszálakat „ágyaznak beléjük”. az üvegszálvázás műanyagokat ma már nálunk is sokfelé alkalmazzák sikeresen és gazdaságosan. a probléma azonban még meglehetősen újszerű, ezért a gépipari tudományos egyesület a kohó és gépipari minisztérium műszaki tudományos tájékoztató intézetével közösen ankétot hívott össze a gyártás és a felhasználás időszerű kérdéseinek megvitatására.

/folyt. köv./

14.15/gy
1812el

- 43 -

bb. 31./kétnapos tanácskozás az Üvegszárvázás...1.folyt./il

az ankét csütörtök reggel kezdődött a technika részben, a megbeszélésen külföldi szakemberek is megjelentek.

a tanácskozás résztvevői hat magyar és hét külföldi - ndk-beli, nyugatnémet és osztrák - előadás alapján megtárgyalják ennek az új szerkezeti anyagnak a szerepét és jelentőségét a gépiparban, közelebbről a közúti és vasúti járműiparban, valamint az erősáramú gépgyártásban, továbbá a mezőgazdaságban, az élelmiszer- és a vegyiparban, s megvizsgálják az üvegszárvázás műanyagok gyártásának új mód-szereit. /mti/

bb. 33. kgst-tanácskozás pécselt a bányabiztonságról és munkahigiénéről

vid/szf/sk/il/

1967. április 20.

a kgst szénbányászati állandó bizottságának 4. számú tudományos műszaki tanácsa április 20-a és 26-a között pécselt tartja idei első plenáris ülését. a tanácskozáson hét delegáció összesen 30 külföldi és 20 magyar szakember vesz részt. az ülést garamvölgyi jános, a mecseki szénbányászati tröszt igazgatója, a tudományos műszaki tanács elnöke nyitotta meg csütörtökön délelőtt a tröszt meszesi munkásszállójának nagytermében. az egy hétig tartó értekezlet bányabiztonsági és munkahigiéniai kérdésekről tárgyal.

résztvevői meglátogatják a mecseki szénmedence bányáit és kutatási osztályát is. /mti/

bb. 34. új hid építését kezdték meg győrött

vid/szf/fn6/il/ká

1967. április 20.

mint ismeretes, 1969-ig korszerűsítik a hegyeshalomtól tatabánya-újvárosig húzódó és ott az e 5-ös útvonalba torkolló 1-es számú főutvonalat. a korszerűsítés során számos helyen utkorrekciót hajtanak végre, így többek között győrött, ahol öt hidat építenek az új útvonalon. budapestről hegyeshalom felé is új utvonal vezet majd a városba, levágják az eddigi veszélyes kanyarokat és a repülőtéri ut, valamint az iparcsatorna felett épülő felüljárón, illetve hidon vezet majd az új ut.

az építők a hidra vezető ut földmunkálatait elvégezték és csütörtökön megkezdték a 75 méter nyílású hid cölöpözését. a hidépítő vállalat dolgozói az új hid építését még ebben az évben befejezik. /mti/

14.20/gy
K. V. Z. L.

- 44 -

bb. 32. a baranyai zöldborsó átvészelté, de a csongrádi ujbungonya megsínylette a fagyhullámot - a gyümölcsösökben nem esett kár

ö vid ká/sk/ká/gy/hk

1967. április 20.

csütörtökre virradóra nulla fok alá zuhant a hőmérséklet az ország majd minden táján, veszélybe kerültek a primőrök és a virágzó gyümölcsfák. az első vidéki jelentések szerint a fagyhullám helyenként károkat okozott. a dél-alföld híres ujbungonya-termő táján a tiszamaros szögben és a makói járásban a lehülés következtében dör lepte el a kikelt burgonyaleveleket, amit csak a reggeli napsütés olvasztott le. az eddigi megállapítások szerint a házak körüli kertekben 30-40, a határban pedig 40-50 százalékos fagykárt szenvedett a primőr. a levelek egy része megfeketedett és néhány nap múlva lehullik. a szakemberek szerint a fagykár 8-10 nappal késlelteti az ujbungonya megjelenését a piacon.

a duna - tiszta közén, ahol szintén minusz 1-2 fokra süllyedt a hőmérséklet higanyszála, az érzékenyebb kertészeti, illetve szántóföldi növényekben okozott kárt a hideg. ágas-egyháza környékén a lucernásokban és a burgonyaföldeken megfeketedtek a zsenge levelek. baranya megye híres primőrtermő tájain a vártnál kisebb kárt okozott a lehülés. a leginkább féltett primőrnél, az éppen virágzó zöldborsónál, a csütörtök reggeli szemlék nem állapítottak meg fagykárt, a szabadföldi saláta és kelkáposzta azonban megsínylette a fagyot. pontos képet a kár mértékéről csak néhány nap múlva lehet kapni. a kertészetekben sikerült megvédeni a zsenge növényeket: a melegágyakat nádpallóval fedték, a kiültetett palántákat pedig fóliával takarták.

a föld felett két méter magasságban mért hőmérséklet csütörtökön hajnalban általában nulla fok felett volt, s így a teljes virágzásban levő gyümölcsfák nem szenvedtek kárt. a védekezés mindenütt teljes erővel megindult. a gyümölcsösökben éjszakai ügyeletet tartanak és ahol szükséges öntözéssel, füstöléssel óvják a termést. bács megyében csütörtökön többfelé üzemelttek az öntözőberendezések. így az izzasági állami gazdaság almáskertjében a három méter magasan elhelyezett szórófejekből permetszerűen szórták a csapadékot a fákra. borsod megyében a bodrogmenti gyümölcsösöket valóságos füstfelhőkbe burkolták. így védekeznek a gönci és a göncruszakai nagyzemai kajszibarackosokban is, ahol teljes virág pompában állnak a fák. a tokajhegyaljai szőlőkben elsősorban a fagyzugos területeken óvják a fakadó tökéket. /mti/

14.30/11

-45-

K. V. Z. L.

bb. 35. tíz ország részvételével rendezik meg budapesten a duna kupa fodrászversenyt

1/sz/lk/11/hk

1967. április 20.

április 23-án és 24-én a nemzetközi szakkörökben és a hazai fodrászok körében is nagy érdeklődésre számot tartó verseny zajlik majd budapesten a sportcsarnokban. tíz ország fodrászai; belgák, csehszlovákok, hollandok, jugoszlávok, franciák, lengyelek, ndk-beli és nszk-beli mesterek, osztrákok és természetesen magyar fodrászok állnak rajthoz, hogy „megvívjanak”, a nemzetközi duna kupáért. a kétnapos versenyen bemutatják a legújabb frizura-divatot. a délutánokon zajló nemzetközi kupa-verseny előtt a délelőtti órákban tartja meg a magyar fodrász klub a hazai bajnokságot. a verseny alkalmából budapestre látogatnak a fodrász világszövetség képviselői. /mt1/

bb. 36. hazai és külföldi szakemberek 55 előadása a 16. textilipari műszaki konferencián

1/sz/tné/11/hk

1967. április 20.

nyolcszáz magyar és mintegy kétszáz külföldi szakember jelentette be részvételét az április 24-től április 30-ig tartó 16. textilipari műszaki konferenciára. a textilipari műszaki és tudományos egyesület idei konferenciáján 55 előadás hangzik majd el, a hazai és külföldi előadók beszámolnak a textilipar műszaki fejlesztésének legújabb eredményeiről, az új kutatások alapján kialakított gyártási eljárásokról, és azokról az új gyártmányokról, amelyek jobb használati tulajdonságokkal rendelkeznek. a magyar textilipar eredményeiről dr. ekés minály, a textilipari kutató intézet igazgatója ad átfogó ismertetést, de rajta kívül még tizenhárom magyar szakember tart előadást. a külföldi előadók között szovjet, lengyel, amerikai, angol, német, francia mérnökök, kutatók lesznek.

a konferencia alkalmából a tanácskozás színhelyén, a technika házában kiállítás nyílik. a pamutipari vállalatok új gyártmányainak bemutatója jelzi, majd hol tartanak üzemeink a műszaki fejlesztésben. /mt1/

14.35/11

1442 Zse

--

-46-

bb. 37. tanácskozás a sugárvédelemről

t/ms/fné/11/hk

1967. április 20.

a magyar radiológusok társasága ceutörtökön sugárvédelmi szimpóziumot rendezett a budapesti 1. számú sebészeti klinika tantermében.

dr. vajda dezső főorvos, a társaság főtitkára megnyitó szavaiban rámutatott, hogy a tudományrohamos fejlődése következtében ma már mindennapi kérdéssé vált a sugárvédelem. még aránylag kisebb sugárhatások következményeként is számolni lehet bizonyos genetikai, örökléstanai következményekkel. mindez indokolja, hogy még a diagnosztikai és gyógyító orvosi munkában is nagy gondot és a lehető legtakarékosabban bányunk a sugárzással, ne tegyük ki a beteget fölösleges sugárhatásoknak.

a tanácskozást a magyar radiológiai neves képviselőinek előadásai vezették be. ratkóczy nándor professzor, a sugárvédelem történetéről, várterész vilmos professzor, az országos frederic joliot-curie sugárbiológiai és sugáregészségügyi kutatóintézet igazgatója az ésszerű sugárvédelem biológiai alapjairól adott elő, koczkás gyula professzor pedig az orvos és a fizikus sugárvédelmi teendőit foglalta össze.

többek között beszámoló hangzott el a sugárzással foglalkozó kutatók és általában sugárveszélyes munkakörben dolgozók sugárterhelésének ellenőrzéséről, a korszerű sugárzásmérési módszerekről. több előadó foglalkozott a szervezetre beépülő rádiodaktív izotópok biológiai hatásával. számos előadó ismertette a radiológus orvosok és egészségügyi személyzet, valamint a betegek sugárvédelmének különböző kérdéseit.

délután főleg új módszereket, eljárásokat ismertettek.

/mt1/

--

14.40/11

1442 Zse

-47-

bb. 22. / megkezdődött a tsz-ek... 5. folyt./ gy

a beszámoló után megkezdődtek a küldöttek felszólalásai.

elsőnek bartha andrás, a füzesabonyi petőfi termelőszövetkezet elnöke lépett a szónoki emelvényre. hangsúlyozta: a szövetkezeti gazdák családjukkal együtt mindinkább sajátjuknak érzik a szövetkezetet, a társág egyszerűségével együtt - folytatja - észrevehetően megnőtt vitakedve is, mindenütt bátran szót emelnek a közös ügye mellett, s ha a viták során néha a saját, személyes érdekek is elő-előbukkannak, a hasznos kezdeményezéseket mindenképpen fel kell karolni, mert ezek viszik előbbre a közös munkát, a közösség érdekét is.

a következő felszólaló: nagy mihály,

a békéscsaba május 1. termelőszövetkezet elnöke többek között a szövetkezeti demokrácia gyakorlásának kérdéseivel foglalkozott. az új szövetkezeti törvénynek - hangoztatta - az eddiginél részletesebben kell meghatározni, hogy hol, milyen hatáskörrel érvesüljön a demokrácia: e téren ugyanis sok a tisztázatlan kérdés, s ez amellott, hogy visszaélésekre is lehetőséget ad, akadályozza a szövetkezeti demokrácia még szélesebb körű kibontakozását. a közgyűlés eddig is az volt, s a jövőben is maradjon a szövetkezetek belső életének legmagasabb fóruma. a tapasztalat azonban azt mutatja, hogy a szerény, nyilvános szerepléstől idegenkedő tagok, bár a munkában rendszerint a legjobbak közé tartoznak, a közgyűléseken nem szívesen beszélnek. ha viszont munkahelyükön mindennapos munkában összeszokott kisebb kollektívájukban, a brigádban keressük fel őket, akkor sok hasznos, megszívlelendő javaslattal szolgálnak, s általában a közösséget érintő minden problémáról határozott véleményt mondanak. a javaslatoknak, a problémáknak innen kell a vezetőség, illetve a közgyűlés felé áramlaniuk, s az így felszínre jutó javaslatokból és problémákból kell megszületnie azoknak a határozatoknak, amelyek végrehajtásában aztán már nincs és nem lehet helye még a „demokrácia”, köntösében jelentkező húzódozásnak és halogatásnak sem.

nagy mihály felszólalása után ebédszünet következett.

//folyt. köv./

15.45/szb

-48-

bb 38. butormintatermet nyitott a tiszai butoripari vállalat - állandó kiállítás a legújabb gyártmányokból

t sb/neu-ju hk

1967. április 20.

a tiszai butoripari vállalat csütörtökön megnyitotta a viii. kerületi bacsó béla utcában berendezett első mintatermet, állandó butorkiállítását. domján gyula, a vállalat igazgatója sajtótájékoztatót ismertette, hogy többek között husz garnitúra konyhabutort, és különböző lakó, illetve hálószobaberendezést, valamint modern heverőket állítottak ki. három konyhagarnitúrától eltekintve már az összes kiállítási darabot nagy sorozatban gyártják, s a vállalat tárgyalást kezdett a kereskedelemmel, hogy a vásárlók minta után rendelhessék a kiválasztott butort. a konyhaberendezések nagyrésze műanyag-lakkos, farostlemezből készült s így nemcsak könnyebben tisztítható, hanem jóval tartósabb is, mint a hagyományos festett butor.

kiállították azt a fsa-jelzésű modern konyhabutort is, amellyel a vállalat a szocialista országok butortermék-cseréjében vesz részt. elsőként Lengyelországgal, majd később a német demokratikus köztársasággal és a szovjetunióval is cserélnek korszerű terméket. exportra is szállítanak butort, de termelésük túlnyomó részét, csaknem 90 százalékát a hazai vásárlóknak adják. a vállalat gyáregységei jelenleg évente 220 millió forint értékű butort készítenek, s a harmadik ötéves terv végéig megkíszerelik termelésüket. a vállalat nagy gondot fordít új gyártmányok készítésére és rendszeres bemutatására. így a legújabb butorokkal folyamatosan kiegészítik majd a mintaterem anyagát, s rövidesen szegeden és más nagyvárosban is nyitnak bemutatótermet.

a bacsó béla utcai mintatermet egyelőre hétköznaponként reggel fél 9-től délután 5 óráig tekinthetik meg a látogatók, s ha az érdeklődés nagy, akkor vasárnap is nyitva tartanak.

/mti/

..

bb 40. súlyos közlekedési baleset

fe-ju la

1967. április 20.

a xiii. kerületben a váci ut és a süllő utca kereszteződésénél kiss istvánné 58 éves nyugdíjast az uttesten egy személygépkocsi elütötte. súlyos sérüléssel szállították kórházba.

/mti/

16.15/e 171P

- 49 -

bb 42. évi egymilliárd forint haszon ujitásból

vid pr/sk-Lm ká

1967. április 20.

ujtók, feltalálók ankétját rendezte meg csütörtökön szolnokon az mszmp megyei bizottságának ipari és közlekedési osztálya, a szakszervezetek megyei tanácsának közgazdasági bizottsága és a megyei kisz-bizottság. a tanácskozáson tasnádi emil, az országos találmányi hivatal elnöke tartott előadást a gazdaságirányítási rendszer reformjából adódó ujitási feladatokról. az ujitások alkalmazásából eredő népgazdasági haszon-, mint mondotta - évente meghaladja az egymilliárd forintot és volt olyan esztendő is, amikor kétmilliárd forint fölé emelkedett a lemérhető eredmény. az új gazdasági mechanizmus bevezetése fokozza az ujitómozgalom jelentőségét, nagyobb szükség lesz a magasabb szintű műszaki fejlesztésre, az emberek alkotókészségére.

az ankéton tasnádi emil kitüntetésekkel nyújtott át a szolnok megyei üzemek és vállalatok több kiváló ujitójának. /mti/

bb 43. budapesten tartják a vegyipari dolgozók 5. világkonferenciáját

nl- Lm hk

1967. április 20.

a vegyipari-, kőolajipari- és rokonszakmabeli dolgozók szakszervezeteinek 5. világkonferenciáját budapesten tartják 1967. május 9-12 között. a világkonferencián több nemzetközi szervezet képviselői mellett az öt világrész mintegy 50 országából 200 küldött érkezik hazánkba. a világkonferencia napirendjén szerepel a közös akcióprogram, valamint a munkavédelemügyi és munkavédelmi alapkormány kidolgozása. a világkonferenciát megelőzően május 5-6-án a vegyipari szakszervezetek nemzetközi szövetségének adminisztratív bizottsága, május 7-8-án pedig a tagszervezetek kongresszusa ülészik budapesten. a kongresszuson 25 ország, 45 vegyipari, kőolajipari, papíripari, gumipari, üveg-, kerámiapari szakszervezeteinek küldöttel közel öt millió szervezett dolgozó képviselőjében vitatják meg a négyéves tevékenységről szóló beszámolót, az alapszabálytervezetet és ujraválasztják a nemzetközi szövetség irányító szerveit. /mti/

16.20/ju

-50-

bb 39. a balatonon megkezdődött az előszezon

a vid szf/sk-ju ká

1967. április 20.

a balatonon - bár a változékony időjárás nem kedvez a kirándulóknak - megkezdődött az előszezon. egy héttel ezelőtt a tópart szabadstrandjain feltűntek az első fürdőzők, az utóbbi napokban azonban már ismét melegebb ruhába öltözött üdülők és kirándulókat látni a nyaralóhelyeken. a változékony időjárás ellenére a vendéglátóipar a szokásoshoz képest három-négy héttel korábban megnyitotta néhány tóparti üzletét. csütörtökön nyolc idényszálló, több mint tíz turistaszálló és a tihanyi kemping állt nyitva a vendégek előtt.

a balaton iránt európa-szerte nő az érdeklődés. a magyar tengert az észak-európai országokban egy tartják nyilván, mint a kontinens legkorábban élvezhető fürdőhelyét. a skandináv országokból májusban már fürdési szándékkal érkeznek népesebb turista-csoportok. az előrejelzések azt bizonyítják, hogy idén már április végén nagyobb külföldi vendégforgalomra lehet számítani. /mti/

bb 41. ismét termel a salgótarjáni hideghengermű

vid szf/sk-ju ká

1967. április 20.

két hete kezdődött az évi szokásos nagyjavítás a salgótarjáni acélárugyár hideghengerműjében. a munka terv szerinti befejezése után csütörtökön délután ismét termelni kezdett a hideghengermű. a nagyjavítás során újra műszereztek a hideghengerművet, amely új berendezéseket is kapott. az egyes gépek, berendezések előzetes forgatása, illetve üzemi próbája után csütörtökön délután már export-megrendelésre dolgozott a hideghengermű. /mti/

16.00/Lm

- 51 -

bb 44. kooperációs Üzem bányászasszonyok foglalkoztatására
a vid szf/sk-lm ká 1967. április 20.

az ózd-vidéki szénbányászati tröszt központi gépészeti Üzemegysége a sokgyermekes bányászfeleségek és az alacsonyabb keresetű bányászok családtagjainak foglalkoztatására együttműködési megállapodást kötött a Ganz-kapcsolók és készülékek gyárával. a megállapodás értelmében a farkaslyuki és a királdi bányánál kooperációs Üzemet állítottak fel. a farkaslyuki Üzemet eddig más célra használt épületben helyezték el. huszonnyolc bányászasszony készít itt a vmk-kapcsolókhoz szükséges egyes alkatrészeket. királdon használaton kívüli munkásszálló helyiségekben rendezték be az új Üzemet. harmincöt bányászasszony csaknem 100 különböző alkatrészt gyárt az elektromos kapcsolókhoz.

a bányászasszonyok hamar elsajátították a gépek kezelését, s igen gondosan állítják össze a kapcsolókat, az első negyedévben kétmillió forint értékben. a tapasztalatok alapján mind a két Üzemet tovább fejlesztik. farkaslyukon az eddigi félkészgyártmányt készre szerelik, s csomagolva szállítják a megrendelőnek. királdon újabb gyártmányok előállítását is vállalták, az üzemeltetéssel az eddig foglalkoztatott női munkaerő létszámát csaknem megkétszerezik./mti/

bb 45. körösi csoma emlékérmét alapított a magyar földrajzi társaság

t ms/sk-lm er

1967. április 20.

a 95 éves magyar földrajzi társaság csütörtökön a magyar tudományos akadémián tartotta 91. közgyűlését. kádár lászló a debreceni kossuth lajos tudományegyetem professzora elnöki bevezetőjében elmondotta, hogy a mostani közgyűlés évében emlékezik meg a földrajztudomány körösi csoma sándor, a nagy ázsia-kutató halálának 125. és déchy mór, a neves magyar kaukázus-kutató halálának 50. évfordulójáról. a közgyűlés az elnök javaslatára úgy határozott, hogy az évforduló alkalmából körösi csoma sándor emlékérmét alapít, amellyel a földrajztudományok olyan kimagasló hazai és külföldi művelőit jutalmazzzák, akik kiemelkedő érdemeket szereztek a földrajztudomány nemzetközi kapcsolatainak elmélyítésében. az érmet négyévenként egyszer adományozzák, első ízben 1968-ban, a nemzetközi földrajzi unió kongresszusának évében.

/folyt.köv./
16.40/e

14 EP

- 52 -

WU

bb 45. /körösi csoma... 1. folyt./-lm

ezután a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulója alkalmából szocialista földrajzért oklevelet alapítottak, amellyel a társaságnak azokat a tagjait tüntetik ki, akik a földrajztudományok, a földrajzoktatás, a tudománytervezés és a magasszintű tudományos ismeretterjesztő munka terén jelentős eredményeket értek el: az okleveleket az évi közgyűlésen osztják ki.

végül a magyar földrajztudomány több kiváló művelőjét a társaság tiszteleti tagjává választották. tiszteleti tag lett zólyomi bálint akadémiai levelező tag, imrédi molnár lászló egyetemi tanár, peja győző kossuth-díjas középiskolai igazgató, márfon béla c. egyetemi tanár, nyugalmazott középiskolai tanár, pécsi albert középiskolai igazgató, smaroglay ferenc főiskolai tanár, tallán ferenc nyugalmazott műszaki igazgató, vécsy zoltán főiskolai tanár és wallner ernő nyugalmazott egyetemi docens./mti/

--

bb 47. a felszabadulás előtti forradalmi mozgalom kiemelkedő harcosainak kitüntetése

pk -lm hk

1967. április 20

bensőséges ünnepség színhelye volt csütörtökön a parlament munkácsy terme. losonczy pál, az elnöki tanács elnöke negyvenkilenc személynek átnyújtotta a szocialista hazáért érdemrendet, amelyet a népköztársaság elnöki tanácsa azok kitüntetésére alapított akik, a fasiszta tőkés diktatúra megdöntése, hazánk szocialista társadalmi rendjének megteremtése érdekében a forradalmi mozgalomban már a felszabadulás előtt kimagasló tevékenységet fejtettek ki. államunk és népünk ezzel is kifejezi megbecsülését azok iránt, akik az elnyomatás éveiben minden veszélyt vállalva, odaadással küzdöttek hazánk és népünk érdekeiért.

x x x

a parlamentben lezajlott ünnepséggel kezdetét vette a magas állami kitüntetés átadása. május 1-ig a budapesti kerületekben, a megyékben és a járásokban mindenütt ünnepélyesen nyújtják át a kitüntetést./mti-

16.45/szb

14 EP

-53-

WU

bb 46. „vietnamért, a világ békéjéért”, - május 9-től újabb tavaszi békedemonstráció hazánkban - Ülést tartott az országos béketanács elnöksége

t di/neu-lm sr

1967. április 20.

május 9. és június 9. között ismét megrendezik hazánkban a magyar békemozgalom hagyományos tavaszi demonstrációját, határozta el a csütörtöki kibővített ülésén az országos béketanács elnöksége. dr. sik endre az országos béketanács elnöke nyitotta meg a tanácskozást, amelyet a hazafias népfront országos tanácsának klubjában tartottak, majd dr. randé jeno, a magyar televízió fősztályvezetője tájékoztatta időszzerű politikai kérdésekről a megjelenteket. ezután sebestyén nándorné, az országos béketanács titkára számolt be a magyar és a nemzetközi békemozgalom legutóbbi akcióiról, kezdeményezéseiről és terjesztette elő a soronkövetkező tennivalók programját. elmondta, hogy a közelmúltban megalakult a július 6-án stockholmban összehívott nemzetközi vietnam konferencia szervező bizottsága, amelynek tagjai legközelebb április 22. és 25. között párizsban tanácskoznak majd a nagyjelentőségűnek ígérkező esemény napirendjéről és dokumentumairól.

hangsúlyozta: a békevilágtanács az elmúlt hónapokban is behatóan foglalkozott az európai biztonság kérdéseivel. kimondta, hogy támogat minden olyan összejevetelt, szemináriumot vagy más eseményt, amely a kontinens népeinek jobb megértését szolgálja. termékeny párbeszédet folytat az európai biztonság megteremtéséért fáradozó más szervezetekkel, s további akciókat kezdeményez a vitás kérdések békés rendezéséért. szorgalmazza, hogy 1968-ban hívják össze az összes európai népek képviselőinek kongresszusát.

sebestyén nándorné a továbbiakban bejelentette, hogy bár lezárták az országos béketanács „egy iskolát, egy kórházat vietnamnak”, akcióját, az év első hónapjaiban újabb adományokat fizettek be a jó ügy támogatására. ennek eredményeként ma már meghaladja a 20 millió forintot a magyar munkások, dolgozó parasztok, értelmiségiek internacionalizmusáról, segítőkészségéről tanuskodó összeg, amelyből a tervezettnél lényegesen többre futja. lehetővé teszi, hogy két 12 tantermes általános iskolát, három 12 tantermes középiskolát és egy 300 ágyas kórházat szereljenek fel a vietnami demokratikus köztársaságban. már elküldték vietnamba az orvosi műszereket gyártó budapesti kisiparosok több mint 100 000 forint értékű ajándékát, szombaton pedig egy 200 ágyas tábori kórházat adnak át a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front képviselőinek.

/folyt.köv./

17.05/e

1744P

- 54 -

bb 46. / „ vietnamért, ... 1. folyt. /-ju

ezután arról tájékoztatta az elnökséget, hogy a hazafias népfront budapesti bizottságával együtt megkezdtek a dunamenti országok fővárosai békekonferenciájának előkészítését. ennek fórumán arról tanácskoznak majd a küldöttek, - tudósok, közéleti személyiségek, békeharcosok, - hogy népeik mit tehetnek európa biztonságáért: szó esik majd a dunamenti országok lakóinak felelősségéről, gazdasági és kulturális együttműködésük fejlesztésének jelentőségéről.

az előadó a továbbiakban arról beszélt, hogy az elmúlt hetekben meghívták az országos béketanács delegációját olaszországba, franciaországba, görögországba, angliába, a szovjetunióba, lengyelországba, csehszlovákiába és ausztriába. elmondta, hogy május első napjaiban nemzetközi gyermekrajz kiállítás nyílik az országos béketanács rendezésében budapesten. a gyűjteményt szegeden, pécsen és debrecenben is bemutatják. kitért arra, hogy folytatják a népek barátságának erősítését szolgáló összejevetlek sorozatát. minden eddiginél nagyobb számú magyar-szovjet barátsági estet és más eseményt terveznek. országszerte széles körben ismertetik a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulójára készülő szovjet nép életét, eredményeit.

sebestyén nándorné végül javasolta, hogy az idén a „vietnamért, a világ békéjéért”, gondolat jegyében rendezzék meg békemozgalmuk hagyományos tavaszi demonstrációját. kérte az elnökséget: járuljon hozzá, hogy az országos béketanács ünnepi ülése nyissa meg az eseménysorozatot, amely május 9-én a fasizta németország felett aratott győzelem napján kezdődik és június második hetében zárul.

- arra szólítjuk a városok és falvak lakóit, a társadalom minden rétegének képviselőit, - mondotta - hogy csatlakozzanak kezdeményezésünkhöz. foglaljanak újra állást korunk nagy kérdéseiben, hallásuk szavukat a béke, a leszereplés, a vietnami nép igazságos ügye mellett.

hangsúlyozta: az a cél, hogy békemozgalmunk irányítói és segítőitársai a legkülönbözőbb társadalmi és tömegszervezetekkel együtt állítsák össze az eseménysorozat helyi programját. /folyt. köv./

17.20/ju

1745P

-55-

kl

bb 46. / ,, vietnamért, ... 2. folyt. /-ju

keressenek új formákat, olyan módszereket amelyek megtalálják az utat az emberek eszéhez és szívéhez. tanítanak határtalanítókat, amelyek a szomszédos országok békenarcosaival együtt foglalnak állást a szabadságukért és függetlenségükért harcoló népek igazságos ügye, európa biztonsága, a társadalmi haladás mellett, s bélyegezzék meg az egyesült államok vietnami agresszióját.

a referátumot követő vitában felszólat: gervai béla, a kiosz elnöke, székely sándor tatabányai v. járás, dr. réczai lászló, egyetemi tanár, az országos béketanács alelnöke, haszti györgy, egyetemi tanár, dr. pesta lászló, a hazafias népfront budapesti bizottságának alelnöke, csóka jános, a hazafias népfront fejér megyei bizottságának titkára és neményi lili, az állami operaház magánénekesnője.

az országos béketanács elnöksége az előterjesztett javaslatokat egyhangulag elfogadta. az ülést dr. sík endre zárásváival ért véget. /mti/

--

bb 49. véget ért a budapesti népművelők konferenciája

t áé/neu-ju la

1967. április 20.

a magyar néphadsereg központi klubjában csütörtökön véget ért a budapesti népművelők kétnapos konferenciája. ezúttal a művészeti nevelés feladatairól tájékozottak a helyi tanácsok népművelési ügyintézői, a művelődési otthonok igazgatói és a különböző tömegszervezetek, intézmények kulturális munkásai. a mai magyar irodalom helyzetéről, az irodalmi ismertetés feladatairól pándi pál irodalomtörténész, a képzőművészeti műveltségterjesztés módszereiről tamás ervin a magyar képzőművészek szövetségének főtitkára, a zenei nevelés feladatairól fasang árpád karnagy tartott előadást. /mti/

--

17.10/Lm

1445P

-56-

NR

bb 22. /megkezdődött... 6. folyt./-lm-

az ebéd szünet után győre sándornak, az abonyi kossuth tsz elnökének elnökletével folytatódott az ülés. üdvözölte gáspár sándort, az mszmp politikai bizottságának tagját, a szot főtitkárát, aki ugyancsak részt vett a délutáni tanácskozáson.

a délutáni ülés első felszólalójaként szücs béla, a kiskunlacházi petőfi tsz elnöke pest megye mezőgazdaságának eredményeiről, problémáiról beszélt. utalt arra, hogy a megyében az utóbbi években öröndetesen nőtt a mezőgazdasági ártermelés. 1966-ban 900 millió forint értékű árut adtak át a felvásárló szervezeteknek, több mint kétszer annyit, mint 1960-ban, s ennek a nagy mennyiségű árunak több mint 80 százalékát a közös gazdaságok állítják elő.

hangsúlyozta, hogy a megye földrajzi helyzetének megfelelően elsősorban a főváros ellátása szempontjából fontos, cikkek termelését fokozzák. nagy mennyiségű zöldséget és gyümölcsöt termelnek, s fejlesztik az állattenyésztést. a megyében felvásárolt mezőgazdasági termékeknek már több mint a fele állati termék.

sok azonban még a megoldandó probléma is. egyre növekvő burgonyatermésükre például nem mindig tudnak kellő időben előre értékesítési szerződést kötni. a vetőmag időnkénti gyenge minősége nehezíti a zöldségtermelés fejlesztését. drágák és gyakran rossz minőségűek a zöldségek tárolására, szállítására szolgáló ládák, a göngyöleg, néha majdnem annyiba kerül, mint az az áru, amit belecsomagolnak. mint mondotta, e problémák megoldásához segítséget várnak a most, illetve a közeljövőben megalkotandó érdekképviseleti szervektől is.

kádár lászló, a tokodi aranykalász termelőszövetkezet elnöke elmondotta: a szövetkezetek fejlődésének legszemléltetőbb bizonyítéka, hogy komárom megyében az egy tagra jutó átlagos jövedelem az 1959. évi 9770 forintról az öt éves tervidőszak végére 14 889 forintra emelkedett, s 1966-ban már meghaladta a 17 000 forintot. - nincs tehát szegyenkezni valónk, - folytatta - eredményeink felülmúlják az országos átlagot, noha termelőszövetkezeteink adottságai az átlagosnál kedvezőtlenebbek.

/folyt köv./

x
17.25/Lm

1825P

- 57 -

NR

bb 22. /megkezdődött... 7. folyt./-lm

a legutóbbi zárszámadáskor a megyében már csupán egy mértéghí-
nyos taz volt. munkánk sikeréhez hozzájárult a központi és a
helyi szervek, valamint a termelészövetkezetek jó kapcsolata
s a megyénk termelészövetkezeteiből kiindult sok kezdeményezés.
ezek közül említésre méltó a zöldségfélék közvetlen szállítása
a kiskereskedelmi boltokba, s a tagok téli foglalkoztatásának
megoldása a ktsz-ekkel együttműködve.

kádár lászló a továbbiakban tolmácsolta a megyei kül-
döttértékeket elhangzott véleményeket, javaslatokat. el-
mondotta, hogy a termelészövetkezetekben nagy megnyugvást és
bizalmat keltettek a 9. pártkongresszus határozatai és azok vég-
rehajtása. ugyanilyen bizakodással tekintenek az új gazdasá-
gi mechanizmus s ezen belül a szövetkezetek önálló vállalat-
szerű gazdálkodásának lehetősége elé. végezetül a tokodi arany-
kalász termelészövetkezet munkájáról szólt. az aranykalász az
egyesített szövetkezetek sorába tartozik, három községet foglal
magába. ezek közül kettő az egyesülés előtt veszteséges volt,
de azóta azok is felzárkóztak a már korábban is jól gazdálkodó
szövetkezetekhez. élénk a szövetkezetben a versenykedv és a szocia-
lista brigádmozgalom.

/folyt.köv./

bb 51. budapestre érkezett az indiai kereskedelmi minisz-
térium főosztályvezetője

k sb/-lm hk

1967. április 20.

a magyar indiai kereskedelmi forgalom időszerű problémá-
inak megbeszélésére csütörtökön magyarországra érkezett
s.ramachandran indiai kereskedelmi minisztériumi főosztály-
vezető. a ferihegyi repülőtéren kövári péter, a külkereskedel-
mi minisztérium főosztályvezető helyettese üdvözölte, jelen
volt m.m.k. anand, a budapesti indiai nagykövetség titkára is.

s. ramachandrán csütörtökön hivatalában fogadta dr.
biró józsef, külkereskedelmi miniszter és darvas lászló,
külkereskedelmi miniszterhelyettes ./mti/

17.35/ezb 18 25 P -58-

llc

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fem-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti hivatalos közlemények

1967. április 20.

LD 52. a minisztertanács ülése

th -lm hk

1967. április 20.

a kormány tájékoztatási hivatala közli:

a minisztertanács csütörtökön ülést tartott. tudomá-
sul vette apró antalnak, a kormány elnökhelyettesének a ma-
gyar-bolgár gazdasági együttműködési bizottság tárgyalásairól,
majd a külügyminiszternek a svéd külügyminiszterrel folyta-
tott megbeszéléseiről szóló beszámolóját.

a szakszervezetek országos tanácsa elnökségének javas-
latával egyetértve a kormány odaitélte a minisztertanács és a
szot vörös vándorzászlóit a munkaversenyben legjobb eredmé-
nyeket elért üzemeknek és vállalatoknak. az okisz elnökének elő-
terjesztése alapján a kormány határozatot hozott „a miniszter-
tanács vándorzászlójával kitüntetett kisipari szövetkezet”
cím és vándorzászló adományozására.

a szövetség elnöke jelentést tett azokról az előkészüle-
tekről, amelyekkel a burgonya, zöldség és gyümölcs ez évi fel-
vásárlási és értékesítési terveinek eredményes megvalósítását
kívánják biztosítani. a minisztertanács a jelentést megtárgyat-
ta és tudomásul vette.

a belkereskedelmi miniszter előterjesztette a belkeres-
kedelmi minisztérium hatáskörére, feladataira és új szerve-
zésére vonatkozó javaslatát. a minisztertanács az előterjesz-
tést megvitatta és elfogadta.

/folyt.köv./

17.40/lm

- 1 -

llc

bb. 52. /a minisztertanács...1.folyt./e

a kormány - a belkereskedelmi miniszter előterjesztése alapján - a fogyasztók érdekeinek fokozottabb védelme érdekében meghatározta az állami kereskedelmi felügyelőség feladatát és jogkörét.

a kormány ezután egyéb ügyeket tárgyal.

x x x

a minisztertanács és a szot elnöksége az alábbi üzemeknek és vállalatoknak adományozott vörös vándorzászlót:

nehézipari minisztérium: mecseki szénbányászati tröszt; nitrokémia ipartelepek; tiszántúli áramszolgáltató vállalat; okgt alföldi kőolajfurási üzem; tatabányai szénbányászati tröszt.

kohó- és gépipari minisztérium: lenin kohászati művek; egyesült izzólámpa és villamossági rt; szerszámgépipari művek; csepeli motorke-rekpárgyár; mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár.

közlekedés- és postaiügyi minisztérium: hatvan vasúti csomópont; miskolc vasúti csomópont, budapest ferencváros vasúti csomópont; máv szombathelyi járműjavító üv; posta- rádió és televízió műszaki igazgatóság üzelei, hivatalai; 6. sz. autóközlekedési vállalat, debrecen; 13. sz. autójavító vállalat, debrecen; magyar légi közlekedési vállalat; hódmezővásárhelyi közúti üv; mahart folyamhajózási üzemigazgatóság.

építésügyi és városfejlesztési minisztérium: ém.borsod megyei állami építőipari vállalat, miskolc; ém.mélyépítési tervező vállalat, budapest; ém. betonelemgyártó vállalat; ém. cement- és mészipari országos vállalat; ém. építőipari szállítási vállalat, budapest; fővárosi 1. sz. építőipari vállalat.

könnyűipari minisztérium: richards finomposztógyár; minőségipari vállalat; kossuth nyomda; pestmegyei vegyi és kézműipari vállalat.

/folyt.köv./

17.55/e

- 2 -

106

bb. 52. /a minisztertanács...2.folyt./e

mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium: bolyi állami gazdaság; lajtahansági állami gazdaság; bábolnai állami gazdaság; országos házi mezőgazdasági gépjavító állomás; kiskőrösi gépjavító állomás; pestmegyei mezőgazdasági gépjavító vállalat; baranyai ipari országos vállalat; növényotajipari és mosószergyártó országos vállalat; nagykőrösi konzervgyár; magyar dohányipar; fővárosi sütőipari vállalat; nyírségi állami erdőgazdaság; lódaipari vállalat.

országos vízügyi főigazgatóság: ovf vizkutató és furó vállalat, budapest; fővárosi fürdőigazgatóság, budapest.

belkereskedelmi minisztérium: hajdu megyei élelmiszerkereskedelmi vállalat; békés megyei iparcikk kiskereskedelmi vállalat; royal nagyszálló.

külkereskedelmi minisztérium: medimpex külkereskedelmi vállalat.

szövetkezetek országos szövetsége: vásárosnamény és vidéke körzeti földművelőszövetkezet.

kisipari szövetkezetek országos szövetsége: a kormány

„a minisztertanács vándorzászlójával kitüntetett kisipari szövetkezet”, címet, és az ezzel járó vándorzászlót adományozta a következő szövetkezeteknek: írószerkészítő kisipari termelőszövetkezet; jársági egyesült építőipari szövetkezet; fém- és vas-tömөгөikk kisipari termelőszövetkezet.

x x x

a belkereskedelmi minisztérium hatásköréről és feladatairól hozott kormányhatározat szerint a belkereskedelmi miniszter - mint a népgazdasági ágazat vezetője - résztvesz a kormány gazdaságpolitikájának és a népgazdasági terveknek, valamint a megvalósításukat biztosító közgazdasági eszközöknek /gazdasági ösztönzőknek/ a kidolgozásában és döntésre való előkészítésében.

/folyt.köv./
17.55/szb

-3-

106

ellenőrzi a gazdaságpolitika érvényesülését a belkereskedelemben; biztosítja, hogy a kereskedelem-politika egységesen jusson érvényre az egész belkereskedelemben /a termelőeszköz-kereskedelemben, a nagy- és kiskereskedelemben, a vendéglátásban/ függetlenül a vállalatok és szervezetek szervezeti alárendeltségétől. a kereskedelem-politika egységes végrehajtását és ellenőrzését a közgazdasági szabályozók és gazdasági ösztönzők mellett oly módon is biztosítja, hogy irányelvekkel és információkkal befolyásolja a vállalatok és szervezetek áruforgalmi, hálózati fejlesztési és beruházási tevékenységét; szervezi a belkereskedelemben nemzetközi választékcseréjét, valamint a piacszabályozó kereskedelmi műveleteket; gondoskodik az áruforgalom és kereskedelmi tevékenység fejlesztését szolgáló tudományos kutatásokról és a kereskedelmi tevékenységet elősegítő egyéb feladatok megoldásáról.

a miniszter hatósági jogkörben szabályozza a fix és a rögzített fogyasztói árformába sorolt termékek új választékainak és a belkereskedelmi forgalom és tevékenység rendjét /üzleti szabályzat, nyitvatartás, vendéglátóhelyek és szállodák osztályba sorolása, stb./, a kereskedelmi árusítóhelyek /boltok, vendéglátó egységek, szállodák, stb./ létesítésének és a nagykereskedelmi, viszonteladói tevékenység gyakorlásának engedélyezési feltételeit, a kereskedelmi hálózat fejlesztésének technikáját és technológiai normatíváit, a piacrendészet és a magánkereskedelemben feltételeit. a miniszter hatósági döntései valamennyi belkereskedelmi szektorra és szervezetre, valamint az azokat irányító szervekre és testületekre érvényesek.

a miniszter feladata annak biztosítása, hogy az egész kereskedelmi tevékenységben érvényesüljön a fogyasztók érdekeinek védelme, ezt elsősorban az állami kereskedelmi felügyelőség és a kereskedelmi minőségellenőrző intézet útján ellenőrzi.

a miniszter a tanácsai kereskedelmi vállalatok ágazati irányítását a tanácsok végrehajtó bizottságai útján gyakorolja, ennek megfelelően a tanácsok kereskedelmi osztályainak eddigi úgynevezett kettős alárendeltsége megszűnik.

a minisztérium feladatkörének megváltozásával, az operatív feladatok fokozatos megszüntetésével, a hatáskörök decentralizálásával egyidejűleg a minisztérium szervezetét is jelentősen egyszerűsítik, korszerűsítik, létszámát 1968. január 1-ig 35-40 százalékkal csökkentik.

x x x

/folyt.köv./

18.12/e

- 4 -

a minisztertanács - a gazdasági mechanizmus reformjának előkészítéseként - sorra megtárgyalja a miniszterek hasonló jellegű előterjesztéseit, s a sajátosságok figyelembevételével határozza meg a minisztériumok feladatait, jogkörét és létszámát.

x x x

az állami kereskedelmi felügyelet tizenöt évvel ezelőtt létesült, s a megszervezésére intézkedő kormányhatározat fő feladatát úgy határozta meg, hogy ellenőrizze a belkereskedelemben vonatkozó szabályzatok megtartását, szilárdítsa az állami felügyelet a kereskedelem területén, mozdítsa elő a kereskedelmi munka színvonalának emelését, biztosítsa a társadalmi tulajdon fokozott védelmét, s mindezek útján gondoskodik a dolgozók ellátásának következetes megjavításáról.

az új gazdasági mechanizmusban az állami kereskedelmi felügyelet több feladata vállalati hatáskörbe kerül. számolni lehet azzal, hogy - különösen az átmenet időszakában - egyes termelő és értékesítő szerveknél esetleg jelentkeznek a jövedelmezőség növelésére irányuló indokoltatban, kifogásolható törekvések is. mindez szükségessé teszi a felügyelet hatáskörének új rendezését oly módon, hogy elsődleges feladata a fogyasztók érdekeinek védelme legyen.

a minisztertanács csütörtöki ülésén hozott rendelet a következő főbb intézkedéseket tartalmazza:

az állami kereskedelmi felügyeletet a belkereskedelmi miniszter közvetlen felügyelete alá tartozó, hatósági jogkörrel működő és önálló költségvetéssel rendelkező állami kereskedelmi felügyelőséggé kell átszervezni.

a felügyelőség hatásköre kiterjed a boltkereskedelemben egész hálózatára /függetlenül attól, hogy a boltot vagy vendéglátó helyet állami vállalat, földművelésszövetkezet vagy termelőszövetkezet üzemelteti/, valamint a magánkereskedelemben és a termelők piaci árusítására.

a felügyelőség legfontosabb feladata a fogyasztók érdekeinek védelmét szolgáló jogszabályok végrehajtásának ellenőrzése. ennek keretében rendszeresen vizsgálja a fogyasztói árakat és az árképzési rendelkezések érvényesítését, az áruk szabványos és szabályos szállítását, tárolását, raktározását, kezelését, az áruk, ételek és italok minőségét, az ételnormák betartását, az áruk mérését és elszámolását, a fizetési jegyzékek helyességét, a készletek eredetét, a mérlegek és mérőeszközök hitelességét, pontosságát, az árusító helyek állapotát, felszereltségét, tisztaságát, a vendéglátó helyek osztálybasoroltságának helyességét, a kereskedelmi dolgozók magatartását, a fogyasztói kiszolgálásának módját, az áruk csomagolását, a nyitvatartásra vonatkozó rendelkezések megtartását, a fogyasztók panaszainak intézését, stb.

18.12/e

- 5 -

bb 52./a minisztertanács... 5. folyt./-la

a kormány rendelete a felügyelőség számára azt a közzétételről is biztosítja, hogy a fogyasztókat megkárosító jelenségek okainak feltárása érdekében - az illetékes felügyeleti szerv hozzájárulásával - megvizsgálja az előállító és szállító vállalatoknak az áruforgalommal kapcsolatos tevékenységét. Ily módon lehet érvényre juttatni a vásárlók érdekeinek a védelmét mindaddig, ahol a vevő és a kereskedelem, illetve a kereskedelem és a termelés kapcsolatában rendellenesség mutatkozik.

a felügyelőségek a szabálysértést vagy szabálytalanság elkövetését lehetővé tevő okokról és körülményekről - a megelőzés érdekében - értesítik az illetékes szervet, amely 30 napon belül köteles intézkedéseiről a felügyelőséget tájékoztatni.

a rendelet kötelezi a felügyelőség területi szerveit, hogy szorosan működjenek együtt a megyei tanácsok és a fővárosi tanács végrehajtó bizottságaival; tapasztalataikról időszakosanként számoljanak be nekik, e tanácsok végrehajtó bizottságai felkérhetik a területi felügyelőséget a fogyasztók érdekeinek védelmével kapcsolatos vizsgálatokra.

a felügyelőségek a kereskedelmi /üzleti/ szabályzatokban, miniszteri rendeletekben és bírságotlasi záradékkal ellátott miniszteri utasításokban foglalt rendelkezések megszegése miatt az eddigi 1000 forinttal szemben - 3000 forintig terjedő bírságot szabhatnak ki. bűncselekmény vagy szabálysértés esetén feljelentést tesznek az illetékes hatóságnál, illetve - szabálysértés esetében - a feljelentés mellőzéseivel is bírságot elkövetőnek meg. fegyelmi eljárást kezdeményezhetnek, a hibák megszüntetésére kötelezhetik a felelősöket, kivonják a forgalomból a nem hitelesített, hamis vagy olyan mérlegeket, mérőeszközöket, amelyeknek hitelesítése lejárt, megtiltják a közfogyasztásra veszélyes élelmiszerek értékesítését, s ezeket elkobozzák. a fogyasztók megkárosítása esetén - ha a vásárlók kártalanítására nincs lehetőség - az ebből eredő nyereség elvonására indítványt tehetnek az illetékes pénzügyi szerveknek.

a kormány rendelete július 1-én lép hatályba./mti/

18.22/e

- 6 -

bb. 53. felmentések - kinevezések

nk/e

1967. április 20.

a minisztertanács antos zoltánt, az állami földmérési és térképészeti hivatal elnökét, babos zoltánt és dergács ferencet, az élelmezésügyi miniszter helyetteseit, keserü jánost és klenczner andrást, a földművelésügyi miniszter helyetteseit tisztségük alól - érdemeik elismerése mellett - felmentette;

dr. sághy vilmost, az országos tervhivatal elnökének helyettesét tisztségéből felmentette, s a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter első helyettesévé kinevezte; földes lászlót, az országos erdészeti főigazgatóság vezetőjét, köves jánost, az élelmezésügyi miniszter helyettesét és dr. soós gábort, a földművelésügyi miniszter helyettesét tisztségükből felmentette, s a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter helyettesévé kinevezte;

karádi gyulát, a külkereskedelmi miniszter első helyettesét tisztségéből felmentette, s az országos tervhivatal elnökének első helyettesévé kinevezte; hont jánost, a földművelésügyi miniszter első helyettesét tisztségéből felmentette, s az országos tervhivatal elnökének helyettesévé kinevezte;

gergely istvánt, a földművelésügyi minisztérium főosztályvezetőjét és kazareczki kálmánt, a földművelésügyi minisztérium beruházási igazgatóságának vezetőjét a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter helyettesévé, tordai jénót, a külkereskedelmi minisztérium főosztályvezetőjét a külkereskedelmi miniszter helyettesévé kinevezte. /mti/

18.25/ju

kl

-7-

bb 52. /a minisztertanács... 5. folyt./-h

a kormány rendelete a felügyelőség számára azt a feladatot is biztosítja, hogy a fogyasztókat megkárosító jelenségek okainak feltárása érdekében - az illetékes felügyeleti szerv hozzájárulásával - megvizsgálja az előállító és szállító vállalatoknak az áruforgalommal kapcsolatos tevékenységét. Ily módon lehet érvényre juttatni a vásárlók érdekeinek a védelmét mindaddig, ahol a vevő és a kereskedelem, illetve a kereskedelem és a termelés kapcsolatában rendellenesség mutatkozik.

a felügyelőségek a szabálysértést vagy szabálytalanság elkövetését lehetővé tevő okokról és körülményekről - a megelőzés érdekében - értesítik az illetékes szervet, amely 30 napon belül köteles intézkedéseiről a felügyelőséget tájékoztatni.

a rendelet kötelezi a felügyelőség területi szerveit, hogy szorosan működjenek együtt a megyei tanácsok és a fővárosi tanács végrehajtó bizottságaival; tapasztalataikról időszakosanként számoljanak be nekik, e tanácsok végrehajtó bizottságai felkérhetik a területi felügyelőséget a fogyasztók érdekeinek védelmével kapcsolatos vizsgálatokra.

a felügyelőségek a kereskedelmi /üzleti/ szabályzatokban, miniszteri rendeletekben és bírságotlasi záradékkal ellátott miniszteri utasításokban foglalt rendelkezések megszegése miatt az eddigi 1000 forinttal szemben - 3000 forintig terjedő bírságot szabhatnak ki. bűncselekmény vagy szabálysértés esetén feljelentést tesznek az illetékes hatóságnál, illetve - szabálysértés esetében - a feljelentés mellőzésével is bírságot szabhatnak meg. fegyelmi eljárást kezdeményezhetnek, a hibák megszüntetésére kötelezhetik a felelősöket, kinyomják a forgalomból a nem hitelesített, hamis vagy olyan mérlegeket, mérőeszközöket, amelyeknek hitelesítése lejárt, megtiltják a közfogyasztásra veszélyes élelmiszerek értékesítését, s ezeket elkobozzák, a fogyasztók megkárosítása esetén - ha a vásárlók kártalanítására nincs lehetőség - az ebből eredő nyereség elvonására indítványt tehetnek az illetékes pénzügyi szerveknek.

a kormány rendelete július 1-én lép hatályba. /mti/

18. 22/e

- 6 -

hr

bb. 53. felmentések - kinevezések

hk/e

1967. április 20.

a minisztertanács antos zoltánt, az állami földmérési és térképészeti hivatal elnökét, babos zoltánt és dergács ferencet, az élelmezésügyi miniszter helyetteseit, keserü jánost és klenczner andrást, a földművelésügyi miniszter helyetteseit tisztségük alól - érdemeik elismerése mellett - felmentette;

dr. sághy vilmost, az országos tervhivatal elnökének helyettesét tisztségéből felmentette, s a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter első helyettesévé kinevezte; földes lászlót, az országos erdészeti főigazgatóság vezetőjét, köves jánost, az élelmezésügyi miniszter helyettesét és dr. soós gábort, a földművelésügyi miniszter helyettesét tisztségükből felmentette, s a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter helyettesévé kinevezte;

karádi gyulát, a külkereskedelmi miniszter első helyettesét tisztségéből felmentette, s az országos tervhivatal elnökének első helyettesévé kinevezte; hont jánost, a földművelésügyi miniszter első helyettesét tisztségéből felmentette, s az országos tervhivatal elnökének helyettesévé kinevezte;

gergely istvánt, a földművelésügyi minisztérium főosztályvezetőjét és kazareczki kálmánt, a földművelésügyi minisztérium beruházási igazgatóságának vezetőjét a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter helyetteseivé, tordai jénőt, a külkereskedelmi minisztérium főosztályvezetőjét a külkereskedelmi miniszter helyettesévé kinevezte. /mti/

...-

18. 25/ju

hr

- 7 -

bb 48. a balatoni húsellátásról tanácskoztak siófokon

a vid szf/sk-ju ká

1967. április 20.

csütörtökön a siófoki bányász Udúlóban a somogyi és a veszprém megyei tanács kereskedelmi osztályának, a két megye húsipari, vendéglátóipari és kiskereskedelmi vállalatának, valamint a belkereskedelmi minisztériumnak és a húsipari trösztnek a képviselői a balaton-part húsellátásáról tanácskoztak.

a múlt esztendő adatai szerint a balaton-part élelmiszer-áru forgalma meghaladta az egymilliárd forintot, tehát körülbelül annyi volt mint egy nyolcszázézer lakosú városé. a húsellátás jelentősen javult. a felmérések szerint az idei igény 15 százalékkal haladja meg a múlt évit. ennek megfelelően készülnek fel az illetékesek. a két balaton-parti megyén kívül most zala, vas, fejér és csongrád megye húsipari vállalatai is részt vesznek az ellátásban. a jobb ellátást előmozdítja a kaposvári húszem rekonstrukciója is. virslit például korszerű gépek munkába állításával korlátlan mennyiségben képesek szállítani a balatonra.

a tanácskozás résztvevői elmondották: az érdekelt vállalatok közötti kapcsolat kiépítésével a szállítások jobb szervezésével is igyekeznek javítani a balatoni húsáru-ellátást.
/mti/

..

bb 50. a sajtó torkolatától tiszafüredig harmadfokuról másodfokura mérsékeltek az árvízvédelmi készültséget

i sb-vid neu-ju hk

1967. április 20.

a kárpát-medencében az utóbbi 24 órában nem volt említésre méltó csapadék, s tovább apadtak a keleti országrész folyói.

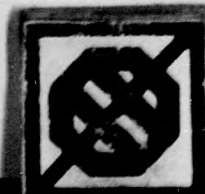
a tisza vize tokajnál a negyedik árhullám tetőzésétől csütörtökig 35 centiméterrel csökkent. ezért a sajtó torkolatától tiszafüredig - 60 kilométer hosszú szakaszon - harmadfokról másodfokra mérsékeltek az árvízvédelmi készültséget.

/folyt. köv./
17.50/Lm

1825 P

- 59 -

ML

bb 50. / a sajtó ... 1. folyt. /-ju

az árhullám csüörtökön tiszafüred és tiszaroff között tetőzött, s lejjebb a déli országhatárig még 4-6 centiméterrel emelkedett a víz. tiszafüredtől szegedig - 260 kilométer hosszú folyószakaszon - tehát továbbra is a harmadfoku készültség erőt védik a gátakat. a tiszá árhulláma benyomult a harmas körös tokolatába, s az így megduzzasztott torkolati szakaszon csüörtökön harmadfoku készültséget rendeltek el. szeged térségében 27 éve nem volt olyan tartós magas víz a folyóban mint jelenleg. a vízügyi szakemberek véleménye szerint, azonban a dél-tiszai agyagos töltések jól bírják a nagy víztömeg nyomását, a tartós áradást. az utóbbi hat hétben ugyanis mindössze három helyen keletkezett buzgar a gát mögött, de mindhárom alkalommal sikerült gyorsan lokalizálni a talajból feltörő vizet.

a megáradt folyók mentén 4670 ember, 27 nagy földmunkógép és 287 különböző szállító jármű vett részt az árvédelmi munkálatokban. a hideg és erős szélben főleg a hullámvérostól óvták a gátak oldalát.

a vízügyi hatóságok egy nap alatt 4000 holdról vezették le a belvizet. most 372 nagy szivattyuteleppel és hordozható szivattyúval másodpercenként 220 köbméter vizet emelnek át a megtelt csatornákból a folyókba, hogy siettessék a még mindössze 91 ezer holdnyi területet borító belviz eltávolítását. /mti/

bb 54. megemlékezés a náciizmus üldözöttei bizottságának tíz éves fennállásáról

k vt/fné-ju la

1967. április 20.

a magyar partizán szövetség és a náciizmus üldözötteinek bizottsága csüörtökön este baráti összejövetelt rendezett a szövetség székházában. megemlékeztek a nüb megalakulásának 10. évfordulójáról, s ebből az alkalomból gábor istván, a partizán szövetség főtitkára köszöntötte a szervezet vezetőit, legjobb aktivistáit.

az évforduló alkalmából jutalmakat, okleveleket adtak át a náciizmus üldözöttei bizottsága példamutató aktivistáinak. /mti/

18.35/ju

-60-

bb 55. a határeseményeket kivizsgáló

küm-ju hk

1967. április 20.

magyar-osztrák bizottság 1967 április 12 és 17 között budapestben megtartotta harmadik ülését. a magyar bizottságot dr. tatár józsef külügyminisztériumi főosztályvezető, az osztrák bizottságot dr. josef jurkowitz az osztrák belügyminisztérium miniszteri tanácsosa vezette. /mti/

bb 56. külföldi államférfiak üdvözlő táviratai kállai gyűléshez a magyar népköztársaság országgyűlésének elnökévé történt megválasztása alkalmából

küm/ se-ju hk

1967. április 20.

kállai gyűlést az országgyűlés elnökévé történt megválasztása alkalmából táviratban üdvözölte: i. szpiridonov a szovjetunió legfelső tanácsa szövetségi tanácsának elnöke, j. paleckisz a szovjetunió legfelső tanácsa nemzetiségi tanácsának elnöke, sz. ganovszki a bolgár népköztársaság nemzetgyűlése irodájának elnöke, b. lastovicka a csehszlovák szocialista köztársaság nemzetgyűlésének elnöke., b. altangerel a mongol népköztársaság nagy népi huráljának elnöke, j. dieckmann a német demokratikus köztársaság népi kamarájának elnöke és s. voitec a román szocialista köztársaság nagy nemzetgyűlésének elnöke. /mti/

18.38/ju

-61-

bb 22. /megkezdődött... 8. folyt./-lm

a következő felszólaló, Király Jenő, a zalavári új idők

tsz elnöke egyebek között arról beszélt, hogy náluk a gazdálkodás javítására bevezették a brigádok és az egyes termelő kollektívák önálló elszámolási rendszerét, az anyagi érdekelttség ilyenformán a régebbinél sokkalta ösztönzőbben érvényesül a termelésben. bizonyos, hogy ezután kétszer is meggondolja magát a traktoros, mielőtt új gumibroncsot kér, mert a nemtörődomség, a közös vagyon hanyag kezelése neki is forintjaiba kerülhet. fontos tényezője a jó tsz-gazdálkodásnak az is, hogy a vezetőség mindenben vegye figyelembe a tagság véleményét, bírálatát és javaslatait egyaránt. ez előfeltétele a szocialista munkakollektívák, termelő közösségek kialakulásának, boldogulásának is.

kérte a felszólaló olyan panaszok orvoslását, mint például az alkatrész-vásárlás helytelen gyakorlata, az ugyanis, hogy egyes cikkeket csak akkor ad el a kereskedelem, ha a vevő a tsz - egyidejűleg beszolgáltatja a régi alkatrészt.

az elnök ezután fehér Lajosnak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a minisztertanács elnökhelyettesének adott szót.

/fehér Lajos beszédét mai bb 2-es kiadásunkon a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátottuk, az embargót föloldjuk./

fehér Lajos nagy tapssal fogadott beszéde után fazekas László, a lipóti petőfi termelőszövetkezet elnöke szó-

lalt fel. többek között a mezőgazdasági termelés tartalékaival és ezek felhasználási lehetőségeivel foglalkozott. egyik legnagyobb hatékonyságu tartalékunk - hangoztatta - a szaktudás. a megye szövetkezeti gazdái örvendetes módon élnek is ezzel a lehetőséggel: ahol csak alkalom kínálkozik rá, szorgalmasan és szívesen tanulnak. lépten-nyomon tapasztaljuk, hogy mindazonok a helyeken, ahol a régi és rendkívül alapos, gyakorlati jellegű paraszti tudás elméleti képzéssel is párosul, ott az eredmények szinte ugrásszerűen javulnak. saját szövetkezetünkben - mondotta - bár mindössze 1500 holdon gazdálkodik, tehát a kishatáru szövetkezetek közé tartozik, a tagok 35 százaléka szakmunkás.

/folyt.köv./

18.50/szb

-62-

Mr

bb 22. /megkezdődött... 9. folyt./-lm

szembetűnő módon érdeklődnek az új, hatékonyabb módszerek iránt a kollektíva nőtagjai is. jellemző e tekintetben, hogy szövetkezetünk kilenc szocialista brigádjának minden tagja nő, s eredményeik magyarázataként elég annyit mondanunk, hogy 50 százaléku szakmunkásbizonyítvánnyal rendelkezik. a tudás szeretetének, illetve a gyakorlat elméleti kiegészítésének döntő része van abban, hogy szövetkezetünkben évek óta 23 ezer forint körül alakul a tagság-közösből származó átlagos évi jövedelme.

Kiss Sándor, a debreceni arany jános termelőszövetke-

zet elnöke, bevezetőben hangsúlyozta: - megtiszteltetés számára, hogy hajdu megye termelőszövetkezeti tagságának az új tsz-törvénytervezettel kapcsolatos állásfoglalását és a gazdálkodással kapcsolatos problémáit az országos kongresszus rangos fóruma előtt fejtheti ki, utalt a mezőgazdaságnak népgazdasági jelentőségére, majd így folytatta:

- a mezőgazdaságot - az eddigi nagyértékű befektetések ellenére is - úgy lehet tekinteni, mint egy nagy befejezetlen beruházást. az önálló gazdálkodás pénzügyi alapjainak megteremtésével a szövetkezeteknek saját anyagi erejükből kell pótolniuk az elhasznált eszközöket, létesítményeket és az erősebb szövetkezetek nagyobb új beruházásokat is megvalósíthatnak termelésük fejlesztéséhez. ezért nagy gondot kell fordítanunk az anyagi eszközök lehető legcélszerűbb felhasználására. pazarlás lenne például, ha új szőlőket, gyümölcsösöket telepítenénk anélkül, hogy ne gondoskodnánk a tárolás és feldolgozás feltételeiről. tapasztalataink szerint az 1000 holdnál kisebb területen gazdálkodó szövetkezetek nem tudják kiaknázni a nagyüzemi gazdálkodás lehetőségeit s ezért a távolabbi cél számukra az önkéntes egyesülés. de addig is fel kell figyelünk arra a helytelen gyakorlatra, hogy a kis szövetkezetek jelenlegi méreteikhez igazodva, tehát a későbbi szükségleteket figyelmen kívül hagyva építkeznek.

végül Kiss Sándor hangsúlyozta: hajdu-bihar megye tsz tagsága helyesli, hogy a jogok a köteleességek teljesítésétől függhenek, s bizonyosak abban, hogy az új szövetkezeti és földjogi törvény megvalósítása újabb lehetőségeket nyújt a szövetkezeti gazdálkodás további erősítéséhez.

/folyt.köv./

19.--/szb

-63-

AK

bb 57. a moldavai szszk küldöttségének látogatása bács-kiskun megyében - barátsági gyűlés a kecskeméti színházban

a vid-pr/fné szb ká

1967. április 20.

a moldavai kulturális napok alkalmából hazánkban tartózkodó küldöttség k.f. iljasenkónak, a moldavai szszk legfelsőbb tanácsa elnöksége elnökének vezetésével csütörtökön kétnapos látogatásra bács-kiskun megyébe érkezett. a küldöttséget elkísérte kiss lászló, az mszbt titkára, valamint n.r. seleh, a szovjetunió magyarországi nagykövetségének követ-tanácsosa. a megyehatáron az mszbt és a hazafias népfront helyi vezetői üdvözltek a vendégeket, majd a megye és a város vezetői a kecskeméti aranyhomok szállóban adtak fogadást tisztelőjükre.

délután dr. molnár frigyos, az mszmp központi bizottságának tagja, a megyei pártbizottság első titkára fogadta a moldavai vendégeket, s a baráti beszélgetésen tájékoztatta a küldöttséget a megye életéről, fejlődő szocialista iparának és mezőgazdasági nagyüzemeinek eredményeiről. a küldöttséggel együtt érkezett moldavai művészeti delegáció tagjai a kecskeméti katona józsef színházat keresték fel, megismerkedtek a vidéki színház munkájával, amelyről radó vilmos igazgató tartott tájékoztatót.

este barátsági gyűlést rendeztek a színházban. a magyar, a moldavai és a szovjet himnusz elhangzása után dr. varga jeno, a megyei tanács vb. elnöke üdvözlte a gyűlés résztvevőit, majd k. f. iljasenkó, a moldavai küldöttség vezetője mondott ünnepi beszédet. a vidék fiatalosságának nevében kecskeméti fiatalok virágcsokrokkal kedveskedtek a vendégeknek. a meleg hangulatu barátsági gyűlés az internacionalé hangjaival, az egész napos program pedig a moldavai művészek nagyszerű előadásával ért véget. /mti/

19.29/szb

-64-

bb 22. /megkezdődött... 10. folyt./ lm

pintér sándorné, a kiskunmajsai termelészövetkezeti

csoporthelyetteséről arról szövegezt, hogy az évek folyamán a termelészövetkezeti csoportok is jelentős gazdasági tényezőkké váltak. bács-kiskun megyében 62 tszcs működik, s bár sok problémával kell megbirkóznuk, egyre több árut termelnek, és adnak az államnak.

hangsúlyozta; örömmel üdvözlte a tsz-ek érdekképviseleti szerveinek megalakulását, mert ezeket a termelészövetkezeti csoportok további előrehaladása szempontjából is hasznosnak tartják. a megye tszcs-1 gyakran olyan nehézségekkel küzdönek, amelyek megoldásához szívesen veszik igénybe a leendő érdekképviseleti szervek segítségét.

biró sándor, a makói úttörő termelészövetkezet elnöke

helyettese hangoztatta; a szövetkezeti gazdák körében általános megalapozást keltett hogy az mszmp 9. kongresszusának javaslatára, az egész szövetkezeti parasztság véleményének kikérése után összehívták a termelészövetkezetek 1. országos kongresszusát, mert ebben a mozgalom végső megszilárdulásának, munkájuk megbecsülésének s nem utolsósorban a munkás-paraszt szövetség megerősödésének jelét látják. a továbbiakban a megalakítandó területi szövetségekkel kapcsolatban adott hangot megbízói véleményének.

a megalakuló területi szövetségek - mutatott rá - minden bizonnyal jó segítői lesznek a termelészövetkezetek további gazdasági erősödésének, jogvédelmének, stb. a szövetségre lépők között - területi alapon is - feltételezhető s minden bizonnyal lesz is több-kevesebb érdekszövetség. látnunk kell azonban, hogy hazánkban csakugy, mint világszerte, a mezőgazdasági üzemek a specializálódás felé haladnak, s ez a körülmény arra figyelmeztet, hogy most hozandó határozatainkkal ne zárjuk le véglegesen a sokkal erősebb és közvetlenebb érdekezésséget kifejező szakmai szövetségek alakulásának útját. a mi szövetségünknek a jövedelem 50 százalékát a területünk mintegy 20 százalékán termelt hagyma szolgáltatja. a mi érdekeink, a mi problémáink azt kívánják, hogy elsősorban olyan termelészövetkezetekkel lépünk szövetségre, amelyek hasonló helyzetben vannak, mint mi.

/folyt.köv./
19.40/lm

- 65-

bb 58. sajtótájékoztató a katonai kiképzés időszerű kérdéseiről

vid fné-ju hk

1967. április 20.

a magyar néphadsereg politikai csoportfőnöksége csütörtökön egésznapos, bemutatóval egybekötött sajtótájékoztatót tartott. Oláh István vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettes a szárazföldi csapatok kiképzésének, nevelésének időszerű kérdéseivel foglalkozott, majd a tájékoztató résztvevői megtekintették egy magasabb egység harcokszülő csapatának bemutató gyakorlatát, kiképzési módszereit. /mti/

bb 59. időjárásjelentés

-ju

1967. április 20.

a meteorológiai intézet jelenté 1967. április 20. -én este:

a hőmérséklet tovább emelkedik.

várható hőmérséklet holnap estig:

felhőátvonulások legfeljebb néhány helyen futó esővel. időnként élénk délnyugati-nyugati szél. a hőmérséklet tovább emelkedik. Legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 15-20 fok között. /mti/

19.55/ju

-66-

bb 22. /megkezdődött... 11. folyt./-lm

sümegei jános, a szécsényi 2. rákóczi ferenc tsz

elnöke nógrád megyei tapasztalatok alapján szólt a mezőgazdaság korszerűsítésének útjairól, elsősorban a nagyüzemi gazdálkodás perspektíváiról. véleménye szerint meg kellene gondolni: a gazdálkodás jelenlegi színvonala mellett mekkora is tulajdonképpen az a legkisebb földterület, amelyen alkalmazható a nagyüzemi módszerek. néhány évvel ezelőtt az 500-1000 holdat tartottuk ennek, ma már az igazi nagyüzemi földterület 3000 hold körül kezdődik. kell a „hely”, szakszodik a termelés, kiegészítő üzemágak működnek; tudományos módszerekkel nem lehet „talpalatnyi”, területen a befektetéssel arányban álló eredményeket elérni.

kardos józsefné, a pogányszentpéteri zöld mező

termelőszövetkezet párttitkára többek között a termelőszövetkezetek állami támogatási rendszeréről szólt. helyeselte, hogy a mostoha adottságok között gazdálkodó szövetkezetek továbbra is kapjanak állami támogatást, de ezzel elsősorban a termelés hatékonyságát kellene segíteni, s ezért a ténylegesen megtermelt, illetve előállított terményt vagy termékeket kellene dotálni.

a továbbiakban arról beszélt, hogy komoly problémát jelent somogy megyében is az ugynevezett zártkertek jelenlegi széttagoaltsága, többek között azért is, mert indokolatlanul ad lehetőséget egyenlőtlen jövedelemszerzésre. véleménye szerint a zártkertek kérdését már csak ezért is központilag kellene rendezni.

kálmán miklósné, a jászkeséri kossuth termelőszövet-

kezet kertészeti dolgozója többek között a termelőszövetkezetekben dolgozó nők problémáival foglalkozott. az asszonyok körében nálunk megszünt az a régi, rossz szemlélet - mondotta, - miszerint: „ha férjhezmentem, tartson el a férjem”, a falusi asszonyok igényei is nőnek, örülnek ők is a tv-nek, a szép butornak, a különböző háztartási gépeknek, s szívesen dolgoznak, hogy mindezeket megvásárolhassák. az asszonyok többsége ma már dolgozni akar, de nemcsak az időnyomuk idején, hanem az egész esztendőben. hasonló a helyzet a fiatalokkal is. szinte kizárólag csak azok a fiatalok maradnak a termelőszövetkezetekben, akiknek akár szakképzettségük, akár állandó jellegű beosztásuknál fogva egész évben munkát tudunk biztosítani. lehetőséget kell tehát teremtenünk, s ez többnyire segéd-, vagy feldolgozó üzemágak létesítésével oldható meg - a nők és a fiatalok rendszeres, egész évi foglalkoztatására. /folyt. köv./

21.25/ju

-67-

bb 22. / megkezdődött... 12. folyt./-lm

a kongresszus első napi vitájában az utolsó hozzászóló nagyváradi mihály, a zalaszentmihályi harc a szocializmusért termelészövetkezet elnöke volt.

- az mszmp 9. kongresszusa óta több olyan intézkedésre került sor - mondotta - amelyek a tsz-tagok elismerését, megnyugvását váltották ki, és a tsz-kongresszus határozati javaslat-tervezetéből, az általunk már ismert mintaalapszabályzatból, valamint a termelészövetkezetek új szerveinek létrehozására irányuló elképzelésekből azt látjuk, hogy a termelészövetkezeti tagok helyzete a továbbiakban még gyorsabb ütemben javul. nagy várakozással tekintünk a területi szövetségek működése elé, de nagyrészt a szövetségben dolgozókon múlik majd, hogy milyen segítséget nyújtanak a tsz-eknek. végül elmondotta, hogy a tsz-tagság körében nagy bizalmat keltenek az új gazdasági mechanizmusban rejlő lehetőségek. ez is hozzájárult ahhoz, hogy zala megyében az utóbbi időben 246 új tagot vettek fel a tsz-ek.

nagyváradi mihály felszólalása után az elnöklő győre sándor a csütörtöki ülést bezárta, s bejelentette, hogy a kongresszus pénteken 9 órakor a mandátumvizsgáló bizottság jelentésével folytatja munkáját./mti/

- v é g e c -

21.30/szb

-68-

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 189-486, 226-306

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1967. április 21.

bb 1. növekszik a fiatalok olvasótábora

1 áé/tr-ju la

1967. április 21.

egy év alatt több mint kétezerrel növekedett budapest nyilvános lakóterületi könyvtáraiban az állandó beiratkozott olvasók száma, s má már 171.905 kölcsönzött szolgáltnak ki, - közölték a fővárosi szabó ervin könyvtár illetékesei. az évek óta emelkedő könyvtári forgalomban különösen a fiatalok olvasótáborára növekszik. a látogatók több mint 43 százaléka a 15-25 éves korosztályok közül kerül ki, s 33 százalék - 56, 176 olvasó - az általános iskoláskorú kisdíák.

a fiatal olvasók között különösen figyelemre méltó az ipari tanulók és a munkástanulók számának emelkedése. jelenleg csaknem hatezer szakmástanulót tartanak számon a főváros kerületi könyvtáraiban, s a már dolgozó, 25 éven aluli munkásfiatalok közül több mint ezerral növekedett a könyvtártagok létszáma egyetlen év alatt. még nagyobb arányú a tanulóifjúság irodalmi érdeklődése: a fővárosban élő középiskolás, főiskolás és egyetemista diákok egyharmada veszi igénybe rendszeresen a fővárosi szabó ervin könyvtár szolgáltatásait. érdekes adat az is, hogy budapest 6-10 éves kora gyermeknépességének egyötöde ugyancsak a rendszeres olvasók közé tartozik.

/folyt. kög./

-1-